

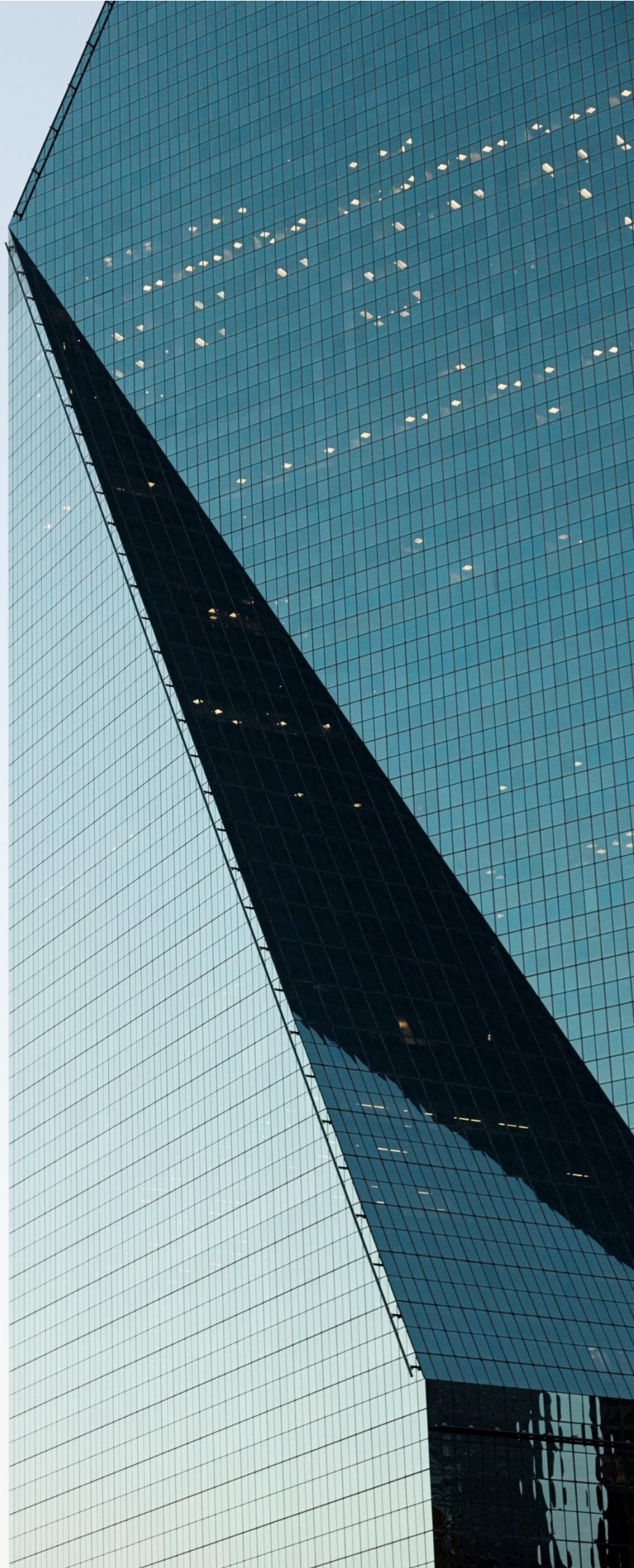


Meijburg & Co  
Tax & Legal

# Eindejaarstips 2022

november 2022

[www.meijburg.nl](http://www.meijburg.nl)



# Fiscale eindejaarstips voor ondernemend Nederland en overzicht nieuwe wetgeving

Het fiscale landschap verandert voortdurend. Het afgelopen jaar is een aantal aanpassingen in de fiscale regelgeving doorgevoerd. Ook met ingang van 2023 verandert weer het nodige. In deze uitgave vindt u een aantal tips op grond waarvan u mogelijk nog voor 1 januari 2023 actie zou moeten ondernemen. Het overzicht is lang niet uitputtend, maar eerder bedoeld als handvat om een gesprek met uw adviseur goed te kunnen voorbereiden. Verder geven wij een overzicht van de nieuwe wetgeving, die onder andere uit het Belastingplan 2023 voortvloeit. Wij benadrukken dat deze uitgave de stand van het wetgevingsproces per 17 november 2022 weergeeft.

## Inhoud

<b>1</b>	<b>Ondernemingen</b>	<b>7</b>
1.1	Optimaal gebruikmaken van investeringsaftrekken	7
1.2	Herinvesteringsreserve	7
1.3	Winstplanning: bespreken balans en resultatenrekening	7
1.4	Voorziening	8
1.5	Willekeurige afschrijving	8
1.6	Uitstellen desinvesteringen in verband met desinvesteringsbijtelling	8
1.7	Zeescheepvaartwinst, tonnagebelasting	8
1.8	Afdrachtvermindering loonheffing	9
1.9	Beoordelen pensioenrechten personeel	9
1.10	Producten uit eigen bedrijf	9
1.11	Aanpassingen (salaris)administratie per 1 januari 2023	9
1.12	Fiscaal voordelig belonen van werknemers	9
1.13	Samenhangende groep inhoudingsplichtigen	10
1.14	Bestelauto's en uw personeel	10
1.15	Keuze auto zakelijk of privé	10
1.16	Doorbetaling werknemers	11
1.17	Uitbreiding personeelsbestand	11
1.18	Uitzending personeel	11
1.19	Laatste loonheffingsaangifte 2022	11
1.20	Laatste btw-aangifte boekjaar	11
1.21	Correcties op (eerdere) btw-aangiften	12
1.22	Vergoeding kosten aan personeel en tenaamstelling factuur (btw)	12
1.23	Termijn terugvragen buitenlandse btw	13
1.24	Autokosten werknemers (btw)	13

1.25	Verstrekking voorzieningen voor thuiswerken (btw) .....	13
1.26	Debiteur betaalt niet, vraag de btw terug .....	13
1.27	Btw-positie commissarissen en leden raden van toezicht .....	14
1.28	Kleineondernemersregeling in de btw .....	14
1.29	Btw-regeling e-commerce.....	14
1.30	Bewaarplicht .....	14
1.31	Subsidies.....	15
1.32	Voorlopige aanslag Vpb/IB.....	15
1.33	Ontslagvergoeding .....	15
1.34	Verhoging overdrachtsbelasting.....	15
1.35	Forse stijging maximale premie-inkomen .....	15
<b>2</b>	<b>Ondernemer eenmanszaak, vof, cv en maatschap .....</b>	<b>16</b>
2.1	Begrip 'ondernemer' .....	16
2.2	Toetsing meewerkaftrek of arbeidsbeloning voor meewerkende partner .....	16
2.3	Uren criterium voor zelfstandigenaftrek.....	16
2.4	Firma met uw partner .....	17
2.5	Verkoop onderneming, omzetting in bv of starten nieuwe onderneming.....	17
2.6	Middeling 2020-2022 .....	17
2.7	Startende ondernemer .....	17
2.8	Btw-keuzevermogen .....	17
2.9	Voorkom verliesverdamping.....	18
2.10	Bedrijfsopvolging.....	18
2.11	Geen dotatie aan FOR meer mogelijk na 2022 .....	18
<b>3</b>	<b>Bv en nv .....</b>	<b>19</b>
3.1	Aangaan fiscale eenheid .....	19
3.2	Aanvragen fiscale eenheden die per 1 januari 2023 moeten ingaan.....	19
3.3	Verbreken fiscale eenheid per 31 december 2022 .....	19
3.4	Fictief salaris, fictieve rente en fictieve huur.....	19
3.5	Lenen van uw bv (inclusief rekening-courant).....	20
3.6	Vordering op uw bv (inclusief rekening-courant) .....	20
3.7	Borgstellingsprovisie bedingen bij bv.....	20
3.8	Uitkeringstoets bij dividenduitkering .....	20
3.9	Bedrijfsopvolging.....	21
3.10	Functionele valuta of de euro .....	21
3.11	Heroverweging bv en nv .....	21
3.12	Transfer pricing .....	21
3.13	Mandatory-disclosurerichtlijn (DAC6) .....	22
3.14	Country-by-Country Reporting.....	22
3.15	Innovatiebox.....	22
3.16	Deelnemingsvrijstelling .....	22

3.17	Afwaarderen en/of prijsgeven van vorderingen .....	22
3.18	Optimaliseer verliesverrekening.....	23
3.19	Liquidatieverliesregeling.....	23
3.20	Geef uw niet-werkende partner dividend.....	23
<b>4</b>	<b>Privé .....</b>	<b>24</b>
4.1	Boxhopping .....	24
4.2	Persoonsgebonden aftrek .....	24
4.3	Betalingsmoment.....	24
4.4	Toerekening inkomensbestanddelen bij partners .....	25
4.5	Fiscaal partnerschap 2022.....	25
4.6	Planning specifieke zorgkosten.....	25
4.7	Planning giften .....	25
4.8	Vervangen gewone giften door een periodieke gift .....	26
4.9	Bestuurslid ANBI.....	26
4.10	Auto van de zaak .....	26
4.11	Eigen bijdrage voor de auto van de zaak .....	26
4.12	Verklaring geen privégebruik auto.....	26
4.13	Terbeschikkingstellingsregeling (box 1) .....	27
4.14	Schenking aanmerkelijk belang (box 2) .....	27
4.15	Aftrek premie lijfrente, lijfrenterekening (jaarruimte en reserveringsruimte) .....	27
4.16	Extra vrijstelling in box 3?.....	27
4.17	Verzoek om ambtshalve vermindering box 3-heffing niet nodig.....	28
4.18	Betaal uw hypotheekrente maximaal zes maanden vooruit.....	28
4.19	Afkoop partneralimentatie.....	28
4.20	Voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting.....	28
4.21	Inkomstenbelasting terugvragen.....	28
4.22	Toeslagen.....	28
4.23	Partnerschap en Successiewet.....	29
4.24	Schenkingsvrijstelling.....	29
4.25	Schenking via schuldigerkenning .....	29
4.26	Herbeoordeling testament/huwelijksgoederenregime.....	30
4.27	Huwelijkse voorwaarden met verrekenbeding.....	30
4.28	Buitenlandse bronheffing op uitgekeerde dividenden.....	30
4.29	Houd rekening met de wijziging in de overdrachtsbelasting .....	30
<b>5</b>	<b>Belastingplan 2023 en andere fiscale ontwikkelingen .....</b>	<b>31</b>
5.1	Vennootschapsbelasting .....	31
5.1.1	19% Vpb over eerste € 200.000 .....	31
5.1.2	Afschaffen betalingskorting (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023) .....	31
5.1.3	Vastgoed buiten het fbi-regime (2024) .....	31

5.1.4	Voortgang nieuwe groepsregeling in de vennootschapsbelasting (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023).....	31
5.2	Bronheffingen .....	32
5.2.1	Bronbelasting over dividenden naar laagbelastende jurisdicties (2024, geen onderdeel pakket Belastingplan 2023).....	32
5.2.2	Initiatiefwetsvoorstel conditionele eindafrekening dividendbelasting (2021, geen onderdeel pakket Belastingplan 2023) .....	32
5.2.3	Dividendstripping .....	32
5.3	Inkomsten- en vennootschapsbelasting.....	33
5.3.1	Verhoging MIA en EIA.....	33
5.3.2	Willekeurige afschrijving aangewezen bedrijfsmiddelen.....	33
5.4	Inkomstenbelasting.....	33
5.4.1	Verlaging basistarief box 1 .....	33
5.4.2	Twee aanmerkelijkbelangtarieven: 24,5% en 31% (2024).....	33
5.4.3	Verhoging tarief box 3 .....	33
5.4.4	Codificatie rechtsherstel en overbrugging box 3.....	33
5.4.5	Actualisering en beperking leegwaardratio .....	35
5.4.6	Versnelde afbouw zelfstandigenaftrek .....	36
5.4.7	Uitfaseren fiscale oudedagsreserve .....	36
5.4.8	Afschaffen middelingsregeling.....	36
5.4.9	Aftopping aftrek periodieke giften.....	36
5.4.10	Verhoging arbeidskorting .....	37
5.4.11	Afbouw algemene heffingskorting met verzamelinkomen (2025) .....	37
5.4.12	Uitfaseren inkomensafhankelijke combinatiekorting (2025).....	37
5.4.13	Aftrekposten in box 1 geleidelijk naar basistarief (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023).....	37
5.4.14	Geleidelijke uitfasering aftrek geen of geringe eigenwoningschuld ('Hillenaftrek', geen onderdeel pakket Belastingplan 2023) .....	37
5.4.15	Maatregel tegen excessief lenen bij eigen vennootschap (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023).....	38
5.4.16	Aanpassing onzekerheidsvereiste bij periodieke giftenaftrek (2024, geen onderdeel pakket Belastingplan 2023).....	38
5.5	Loonheffingen.....	38
5.5.1	30%-regeling beperkt tot de balkenendenorm (2024) .....	38
5.5.2	Verhoging onbelaste reiskostenvergoeding .....	38
5.5.3	Verruiming werkkostenregeling .....	39
5.5.4	Afschaffen doelmatigheidsmarge gebruikelijkloonregeling.....	39
5.5.5	Afloop versoepeling gebruikelijkloonregeling innovatieve start-ups.....	39
5.5.6	Aanwenden oudedagsverplichting voor lijfrente na uiterste ingangsdatum lijfrente .....	39
5.5.7	Uitsluiten boeten negatief loon .....	40
5.5.8	Nieuw heffingsmoment aandelenoptierechten (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)..	40

5.5.9	Verlaging maximumcataloguswaarde verlaagde bijtelling nulemissieauto's van de zaak (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023) .....	41
5.5.10	Wet toekomst pensioenen (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023) .....	41
5.6	Btw .....	41
5.6.1	Btw-nultarief voor zonnepanelen op woningen .....	41
5.6.2	Normaal tarief voor lachgas .....	41
5.6.3	CESOP: vanaf 2024 grensoverschrijdende betalingen rapporteren voor de btw (geen onderdeel Pakket Belastingplan 2023) .....	42
5.7	Formeelrechtelijke wijzigingen .....	42
5.7.1	Verruiming achterwege blijven van invorderingsrente .....	42
5.7.2	Rentestop en maatwerk belastingrente (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023) .....	42
5.7.3	Renseigneringsverplichting 'zzp'ers' (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023) .....	43
5.8	Erf- en schenkbelasting .....	43
5.8.1	Verlaging (2023) en afschaffing (2024) schenkingsvrijstelling eigen woning ('jubelton') .....	43
5.9	Overdrachtsbelasting .....	43
5.9.1	Verhoging algemeen tarief naar 10,4% .....	43
5.10	Belastingen op milieugrondslag .....	44
5.10.1	Aanscherping CO <sub>2</sub> -heffing voor de industrie .....	44
5.10.2	Wet minimum CO <sub>2</sub> -prijs industrie .....	44
5.10.3	Samenhangende wijzigingen Wet belastingen op milieugrondslag en Wet opslag duurzame energie- en klimaattransitie .....	44
5.10.4	Verhoging vliegbelasting .....	45
5.10.5	Verlaagd tarief openbare laadpalen .....	45
5.11	Varia Belastingplan 2023 .....	45
5.11.1	Verbruiksbelasting .....	45
5.11.2	Accijnzen .....	45
5.11.3	BPM en MRB .....	46
5.11.1	Kansspelbelasting .....	46
5.11.2	Voorwaardelijke verhoging cijnstarief Mijnbouwwet .....	46
5.12	Andere fiscale ontwikkelingen .....	46
5.12.1	Aanpak constructies en geëvalueerde regelingen, onder andere de bedrijfsopvolgingsregelingen .....	46
5.12.2	Aanpassing fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen .....	47
5.12.3	Pillar 2 .....	47
5.12.4	Richtlijn tegen misbruik van shell-entiteiten .....	47
5.12.5	Wetsvoorstel implementatie EU-richtlijn gegevensuitwisseling digitale platformeconomie (DAC7) .....	48
5.12.6	Implementatie Richtlijn inzake public Country-by-Country Reporting .....	48
5.12.7	Tijdelijke solidariteitsbijdrage fossiele sector (2022) .....	48
5.12.8	Afschaffen verhuurderheffing .....	48

# 1 Ondernemingen

## 1.1 Optimaal gebruikmaken van investeringsaftrekken

Beoordeel of het wenselijk is te wachten met investeringen tot na 1 januari 2023. Als tijdstip van investering geldt het moment waarop u de verplichtingen tot aanschaf of verbetering van het bedrijfsmiddel aangaat. Zie ook onze [Pro Memorie 2022](#), die kan helpen bij het maken van uw ondernemingsbeslissingen.

### *Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA)*

Als u in 2022 investeert voor een bedrag van € 332.994 of minder, komt u in aanmerking voor de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (zie onderstaande tabel). Bij samenwerkingsverbanden worden de investeringen samengeteld voor toepassing van de aftrek per ondernemer.

Investeringsbedrag		Investeringsaftrek
Meer dan €	maar niet meer dan €	
–	2.400	–
2.400	59.939	28%
59.939	110.998	€ 16.784
110.998	328.721	€ 16.784
		minus 7,56% van het investeringsbedrag boven € 110.998
332.994	–	–

### *Energie-investeringsaftrek (EIA)*

Deze aftrek bedraagt 45,5% van het bedrag van de energie-investeringen als dat meer dan € 2.500 is. Op jaarbasis wordt per belastingplichtige ten hoogste een bedrag van € 128.000.000 aan energie-investeringen in aanmerking genomen. Bij samenwerkingsverbanden wordt dit maximum naar ieders aandeel toegepast op de afzonderlijke ondernemers.

### *Milieu-investeringsaftrek (MIA)*

Voor deze aftrek geldt geen investeringsplafond. Afhankelijk van de categorie waarin de investering wordt ingedeeld, bedraagt de aftrek 27%, 36% of 45% van het bedrag van de milieu-investeringen als dat meer dan € 2.500 is.

## 1.2 Herinvesteringsreserve

Bij vervreemding van een bedrijfsmiddel kan de netto-opbrengst buiten de belastingheffing blijven door deze te reserveren in een herinvesteringsreserve. Voorwaarde is dat u uiterlijk aan het einde van het jaar van vervreemding een onderbouwd voornemen tot herinvestering hebt en dat deze herinvestering ook binnen drie jaar na het jaar van reserveren plaatsvindt. Ga daarom na of dit jaar een herinvesteringstermijn verloopt en of tijdige herinvestering nog mogelijk is. Onder bepaalde bijzondere omstandigheden kan de herinvesteringstermijn worden verlengd; de coronacrisis kan een dergelijke bijzondere omstandigheid zijn.

## 1.3 Winstplanning: bespreken balans en resultatenrekening

Het is wenselijk om voor het afsluiten van het boekjaar de balans en de winst-en-verliesrekeningsposten in grote lijnen te bespreken met uw accountant en/of belastingadviseur. Binnen de grenzen van goed koopmansgebruik is er soms ruimte om kosten of winsten nog in 2022, dan wel in 2023 te nemen. Dat kan voordelig zijn in verband met tariefverschillen, maar vooral met het optimaal omgaan met de

verliesverrekeningsregels en eventuele earningsstrippingrente. Voorzieningen, de waardering van balansposten of het optimaal gebruiken van willekeurige afschrijving kunnen dan aan de orde komen.

Op het gebied van de afschrijvingen is fiscaal een aantal beperkingen opgelegd. Zo zijn voor onroerende zaken de aard van het gebruik, de vaststelling van de WOZ-waarde en de invloed van de zogenoemde werktuigenvrijstelling bepalende factoren voor de hoogte van de fiscale afschrijving. Wij raden u sterk aan de WOZ-beschikking kritisch te beoordelen, al dan niet samen met uw adviseur.

Ondanks de fiscale afschrijvingsbeperkingen blijft afwaardering tot lagere bedrijfswaarde van een bedrijfsmiddel mogelijk.

## 1.4 Voorziening

Wilt u winstneming uitstellen? Kijk dan of u nog een voorziening kunt vormen. Daarvoor is al voldoende dat de toekomstige uitgaven hun oorsprong vinden in feiten en omstandigheden die zich hebben voorgedaan voor de balansdatum, en dat een redelijke mate van zekerheid bestaat dat de uitgaven in de toekomst worden gedaan. Verder geldt dat de toekomstige uitgaven ook moeten kunnen worden toegerekend aan de periode voorafgaande aan de balansdatum. Voorzieningen zijn mogelijk voor bijvoorbeeld een reorganisatie, onderhoud, saneringskosten, het verlenen van garantie op producten of jubileumuitgaven voor het personeel.

## 1.5 Willekeurige afschrijving

Ga na of u optimaal gebruikmaakt van willekeurige afschrijvingen. Denk hierbij onder andere aan:

- de VAMIL (op milieu-investeringen);
- investeringen door bepaalde groepen (startende ondernemers en ondernemingen die zeeschepen exploiteren).

Gezien de fiscale afschrijvingsbeperkingen die zijn ingevoerd, kan het extra interessant zijn de fiscale faciliteiten van de willekeurige afschrijving optimaal te benutten. In de praktijk valt de regeling van de VAMIL geregeld samen met de EIA en/of MIA (zie onderdeel [1.1](#)). Bij de toepassing van deze regelingen zullen keuzes moeten worden gemaakt. Betrek uw adviseur vroegtijdig bij die keuze of het onderzoek naar de mogelijkheden.

## 1.6 Uitstellen desinvesteringen in verband met desinvesteringsbijtelling

Voor bedrijfsmiddelen waarvoor u bij aanschaf een investeringsaftrek (kleinschaligheids-, energie- of milieu-) hebt genoten, geldt een desinvesteringsbijtelling als u deze bedrijfsmiddelen verkoopt binnen vijf jaar na aanvang van het kalenderjaar waarin de aftrek plaatsvond. De desinvesteringsbijtelling geldt ook als u iets doet wat gelijk te stellen is met verkoop. Om zo'n bijtelling te voorkomen, is het in bepaalde gevallen beter niet in 2022 te desinvesteren maar pas in 2023.

## 1.7 Zeescheepvaartwinst, tonnagebelasting

Als u in 2022 voor het eerst zeescheepvaartwinst geniet en u wilt gebruikmaken van de belastingheffing op tonnagegrondslag, dan moet u daartoe in 2022 een verzoek indienen per onderneming. U moet daar dus niet mee wachten tot de aangifte over 2022.



## 1.8 Afrachtvermindering loonheffing

Ga na of u in 2021 optimaal gebruik hebt gemaakt van de diverse afrachtverminderingen voor de loonbelasting en premies volksverzekeringen. Denk hierbij aan:

- zeevarende werknemers op een schip onder de Nederlandse vlag dat grotendeels op zee wordt geëxploiteerd in het internationale verkeer en bij sleep-, hulpverlenings- of baggerwerkzaamheden;
- werknemers die gekwalificeerd speur- en ontwikkelingswerk (S&O) verrichten (S&O-afrachtvermindering, ook wel bekend als WBSO). De S&O-afrachtvermindering kan maximaal viermaal per jaar worden aangevraagd bij de [Rijksdienst voor Ondernemend Nederland \(RVO\)](#). Voor S&O-werkzaamheden die starten op 1 januari 2023 kan tot en met 20 december 2022 een WBSO-aanvraag worden ingediend.

## 1.9 Beoordelen pensioenrechten personeel

Het toekennen of verhogen van pensioenrechten ten behoeve van werknemers kan leiden tot een backservicelast die nog ten laste kan komen van de fiscale winst in 2022. Stem met uw adviseur af of uw pensioenregeling hiervoor nog (fiscale) ruimte biedt. In het kader van het beheersbaar houden van de pensioenkosten kunt u overwegen een eind- of middelloonregeling om te zetten naar een beschikbarepremieregeling. Sowieso moet u de pensioenregelingen van uw werknemers opnieuw beoordelen in het kader van de nieuwe pensioenwet, zie ook onderdeel [5.5.9](#).

## 1.10 Producten uit eigen bedrijf

Kortingen of vergoedingen aan werknemers of oud-werknemers van wie de dienstbetrekking is geëindigd door pensionering of arbeidsongeschiktheid voor producten uit het eigen bedrijf van de werkgever of een met de werkgever verbonden vennootschap zijn onbelast (gericht vrijgesteld) voor zover:

- de producten niet branchevreemd zijn;
- de korting of vergoeding per product maximaal 20% van de waarde van dat product in het economische verkeer is;
- de kortingen of vergoedingen in 2022 samen niet meer bedragen dan € 500.

Komt u als werkgever boven het maximum van € 500 uit, dan kunt u het deel dat uitkomt boven het maximum aanwijzen als eindheffingsloon en ten laste brengen van uw vrije ruimte. Als het maximum niet wordt overschreden, mag het niet-gebruikte deel van de vrijstelling niet worden doorgeschoven naar een volgend jaar.

## 1.11 Aanpassingen (salaris)administratie per 1 januari 2023

Net als elk jaar moet u voor de eerste salarisrun van januari 2023 een aantal zaken aanpassen, waaronder reis- en autokostenvergoedingen, overige inhoudingen en forfaits.

## 1.12 Fiscaal voordelig belonen van werknemers

Voorbeelden van incentives aan personeel zijn:

- een onbelaste vergoeding voor maaltijden met een meer dan bijkomstig zakelijk karakter (overwerk, koopavonden, uit eten met cliënten, maaltijden tijdens cursussen en zakenreizen);
- een personeelsfeest op de werkplek;

- een onbelaste vergoeding of verstrekking van een openbaarvervoerkaart die mede wordt gebruikt voor zakelijke reizen en/of woon-werkverkeer;
- een abonnement voor bedrijfsfitness op de werkplek, of buiten de werkplek als dit onderdeel is van het arbeidsomstandighedenbeleid van de werkgever;
- een onbelaste vergoeding of verstrekking bij schade aan of verlies van persoonlijke zaken van de werknemer, waarbij de schade of het verlies moet zijn ontstaan door een bijzondere gebeurtenis die samenhangt met de dienstbetrekking;
- onbelaste vergoedingen of verstrekkingen voor het volgen van een opleiding of studie met het oog op het verwerven van (meer) inkomen (scholing) of voor onderhoud en verbetering van kennis en vaardigheden;
- een onbelaste vergoeding voor thuiswerken van maximaal € 2 per thuiswerkdag (2023: € 2,13).

Mocht u uw werknemers fiscaal gunstig willen belonen, dan kunt u uiteraard contact opnemen met uw adviseur over de mogelijkheden.

## 1.13 Samenhangende groep inhoudingsplichtigen

Voor inhoudingsplichtigen is het mogelijk zich aan te laten wijzen als samenhangende groep inhoudingsplichtigen (SGI). Voordeel hiervan is dat werknemers (bijvoorbeeld binnen concern) kunnen worden verplaatst zonder nieuwe vaststelling van de identiteit, zonder nieuwe opgave van gegevens voor de loonheffingen en zonder gevolgen voor de 30%-regeling. De desbetreffende inhoudingsplichtigen moeten wel zelf aangifte doen.

## 1.14 Bestelauto's en uw personeel

Voor personeel dat bestelauto's ook gebruikt voor privéritten geldt een fiscale bijtelling in de loonbelasting volgens het autokostenforfait. De bijtelling bedraagt maximaal 22% van de cataloguswaarde (inclusief btw en BPM) voor bestelauto's tot en met vijftien jaar oud die vanaf 2018 zijn aangeschaft (daarvoor: 25%). Om bijtelling te voorkomen, kunnen werknemer en werkgever overeenkomen dat de werknemer de bestelauto niet privé mag gebruiken en het privégebruik ook feitelijk onmogelijk maken. De werkgever moet het autogebruik controleren.

Het is mogelijk dat de werknemer via de werkgever een Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto afgeeft aan de Belastingdienst. De werknemer hoeft geen kilometeradministratie bij te houden. Ritten voor het woon-werkverkeer kwalificeren als zakelijke ritten.

Als sprake is van doorlopend afwisselend gebruik en het privégebruik valt niet per werknemer vast te stellen, dan kan de eindheffingsregeling worden toegepast van € 300 per bestelauto per jaar. Bespreek met uw adviseur welke afspraken u het beste met uw personeel kunt maken.

## 1.15 Keuze auto zakelijk of privé

Als u een auto zowel zakelijk als privé gebruikt, kunt u er onder omstandigheden voor kiezen de auto als privé- of als ondernemingsvermogen aan te merken. Deze 'etiketteringskeuze' moet voor de inkomstenbelasting en de omzetbelasting afzonderlijk worden gemaakt. Bij deze keuze moet rekening worden gehouden met factoren als privébijtelling, aftrek van omzetbelasting, correctie omzetbelasting wegens privégebruik, gereden kilometers, brandstof en verzekeringen. Uw adviseur kan u helpen bij het maken van uw keuze.

## 1.16 Doorbetaling werknemers

Een werkgever moet twee jaar lang het loon doorbetalen van zieke werknemers (minimaal 70% gedurende twee jaar). Neem uw personeelsbestand door om het (risico op) ziekteverzuim goed in kaart te brengen. Wellicht is aanpassing van de aanpak van het ziekteverzuim binnen uw onderneming gewenst en zijn andere of betere vastleggingen in het personeelsdossier noodzakelijk.

## 1.17 Uitbreiding personeelsbestand

Denk bij het aannemen van uit het buitenland afkomstig personeel ook aan de zogenoemde 30%-regeling. Hierdoor kan een deel van de arbeidsvergoeding effectief buiten de heffing van de loon- en inkomstenbelasting blijven. Raadpleeg hierover uw adviseur.

## 1.18 Uitzending personeel

Iedereen die in Nederland woont of werkt, is automatisch verzekerd voor de sociale verzekeringen in Nederland. Als een personeelslid is uitgezonden binnen de Europese Economische Ruimte (EER), die bestaat uit de EU-landen plus Liechtenstein, Noorwegen en IJsland, kan door middel van een A1-verklaring (voorheen: E-101-verklaring) worden aangetoond dat hij in Nederland verzekerd is gebleven. Eventuele buitenlandse verzekeringsplicht kan hiermee worden voorkomen. De verklaring moet voor de uitzending worden aangevraagd en periodiek, afhankelijk van de uitzendperiode, worden verlengd. Naast de landen die lid zijn van de EER heeft Nederland ook met een aantal landen een verdrag gesloten op grond waarvan uitgezonden werknemers in Nederland sociaal verzekerd kunnen blijven. Bewaar de A1-verklaring bij de loonadministratie. Het voorgaande geldt ook in de omgekeerde situatie, waarbij een personeelslid vanuit het buitenland naar Nederland is gezonden en in het buitenland sociaal verzekerd is gebleven.

Op 1 maart 2020 is de meldplicht op grond van de Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (WagwEU) ingevoerd. Kort gezegd houdt deze plicht in dat in de EU/EER en Zwitserland gevestigde werkgevers en dienstverrichters vooraf via het beschikbare online registratiesysteem moeten melden als zij een buitenlandse arbeidskracht tijdelijk in Nederland tewerkstellen.

Met ingang van 1 september 2020 kan de Inspectie SZW boetes opleggen aan zowel de buitenlandse werkgever als aan de Nederlandse opdrachtgever als zij niet volledig aan de voorwaarden van de WagwEU voldoen. Voor het niet tijdig melden door de buitenlandse werkgever ligt het boetebedrag tussen de € 1.500 en € 4.500 per niet- (tijdig) gemelde werknemer. Nederlandse opdrachtgevers kunnen daarbij een boete krijgen van € 1.500 als zij een melding niet of niet tijdig hebben gecontroleerd. Raadpleeg hierover uw adviseur.

## 1.19 Laatste loonheffingsaangifte 2022

Ga na of alle betalingen gedaan aan het personeel op een juiste wijze zijn verloond. Denk hierbij ook aan de forfaitaire bijtellingen voor de bestelauto en de personenauto, en andere gunstige beloningsvormen.

## 1.20 Laatste btw-aangifte boekjaar

Denkt u bij het maken van de laatste aangifte van het boekjaar aan de volgende punten.

*Privégebruikgerelateerde correcties:*

- correctie btw privégebruik auto (zowel voor de ondernemer als voor zijn personeel);
- correctie btw privégebruik voor bijvoorbeeld gas, water, elektriciteit en warmte;

- correctie btw voor gebruik door de ondernemer van tot het bedrijf behorende goederen voor andere dan bedrijfsdoeleinden (onder andere privégebruik, bijvoorbeeld bedrijfsmiddelen die de ondernemer zowel zakelijk als privé gebruikt, zie ook onderdeel [2.8](#));
- correctie btw voor verrichten van diensten door de ondernemer voor andere dan bedrijfsdoeleinden (onder andere privégebruik);
- correctie in het kader van de bedrijfskantineregeling;
- overige correcties op aftrek van voorbelasting over verstrekkingen aan het personeel (gelegenheid geven tot sport of ontspanning, privévervoer en huisvesting) en voor relatiegeschenken en dergelijke.

*Pro-ratagerelateerde correcties:*

- Ondernemers die niet uitsluitend btw-belaste prestaties verrichten moeten het pro-rata-aftrekpercentage voor het afgelopen jaar berekenen. Dit kan leiden tot een correctie (naar boven of beneden) van de eerder in aftrek gebrachte btw op algemene kosten.
- Indien het pro-rata-aftrekpercentage daalt onder de 90% (of 70% voor onder meer reisbureaus), moet u de gevolgen voor eventuele 'opties belaste huur' in huurcontracten beoordelen.
- Op roerende en onroerende investeringsgoederen moet herziening van voorbelasting plaatsvinden.

Enkele van deze onderwerpen worden hierna verder toegelicht. In sommige gevallen is onder voorwaarden goedgekeurd dat de correcties per einde kalenderjaar kunnen plaatsvinden (indien het kalenderjaar niet gelijk is aan het boekjaar). Voor meer informatie kunt u contact opnemen met uw adviseur.

## 1.21 Correcties op (eerdere) btw-aangiften

Indien een btw-correctie minder is dan € 1.000 (te betalen of te ontvangen), dan is het toegestaan om deze te verwerken in de eerstvolgende aangifte omzetbelasting. Een correctie op uw aangifte omzetbelasting (suppletie) moet u digitaal doorgeven. Dit kunt u doen op de volgende manieren:

- inloggen op de website van de Belastingdienst bij het onderdeel 'Inloggen voor ondernemers';
- uw eigen software gebruiken;
- uw adviseur de suppletie digitaal laten doorgeven.

In voorkomende gevallen kan het verstandig zijn om de suppletieaangifte ook per post in te dienen of schriftelijk een toelichting op de suppletie te versturen. Als een belastingplichtige constateert dat een btw-aangifte over een tijdvak in de afgelopen vijf kalenderjaren onjuist of onvolledig is gedaan, is hij of zij gehouden onverwijld een suppletie in te dienen. Nalaten kan worden bestraft met een vergrijpboete. Neem bij vragen over de suppletie contact op met uw adviseur.

## 1.22 Vergoeding kosten aan personeel en tenaamstelling factuur (btw)

Een ondernemer geniet alleen aftrek van btw als de prestatie aan hem is verricht. Het is daarom in principe vereist dat het contract voor de desbetreffende aankoop en de bijbehorende factuur op zijn naam staan. Bij aankopen tot € 100 kan een vereenvoudigde factuur volstaan (hierop hoeven onder meer geen gegevens van de afnemer te staan). Dit speelt onder andere bij het vergoeden van zakelijke uitgaven die de werknemer voor zijn werkgever doet. Om het recht op aftrek van btw van de werkgever te behouden, moeten contract en factuur op naam van de ondernemer (de werkgever) zijn gesteld. Dat geldt dus ook voor benzinebonnen, zij het dat hiervoor is toegestaan dat de ondernemer op andere wijze kan worden geïdentificeerd (bijvoorbeeld via girale betaling of een tankpasnummer). Als de werknemer de betrokken inkopen (deels) gebruikt voor privédoeleinden, is in zoverre sprake van loon in natura en kan een btw-correctie nodig zijn. Neem in dit geval contact op met uw adviseur. Niet alle btw op te vergoeden kosten is

afteikbaar. Zo stelt de Belastingdienst zich op het standpunt dat voor de vaste telefoon bij de werknemer thuis in principe geen btw-aftek mogelijk is.

## 1.23 Termijn terugvragen buitenlandse btw

Nederlandse aftrekgerechtigde ondernemers kunnen de in andere EU-landen betaalde btw terugvragen via een elektronisch verzoek bij de Belastingdienst. Hiervoor zijn aparte inloggegevens vereist en het aanvragen daarvan kan enige weken duren. Het verzoek moet uiterlijk binnen zijn op 30 september van het jaar dat volgt op het jaar waarover u btw terugvraagt. Verzoeken die hierna binnenkomen worden mogelijk door het andere EU-land niet meer in behandeling genomen. Door het verzoek tijdig in te dienen kan de btw ook eerder worden teruggekregen. Voor de verzoeken gelden drempelbedragen.

## 1.24 Autokosten werknemers (btw)

Als de werkgever een auto van de zaak ter beschikking stelt aan werknemers, heeft de werkgever in principe recht op volledige btw-aftek over de autokosten. Aan het einde van het boekjaar moet de werkgever dan echter een btw-correctie aangeven voor het privégebruik. Dit betekent dat een werkgever voor iedere auto die privé wordt gebruikt een forfaitaire correctie van 2,7% van de cataloguswaarde van de auto is verschuldigd. Onder voorwaarden is het mogelijk of verplicht om af te wijken van de forfaitaire correctie en aan te sluiten bij het werkelijke privégebruik. Woon-werkverkeer geldt voor de btw ook als privégebruik; er zal voor meer auto's een btw-correctie zijn verschuldigd dan voor de loonheffingen. Wij adviseren ondernemers met een wagenpark van enige omvang contact op te nemen met een btw-specialist.

## 1.25 Verstrekking voorzieningen voor thuiswerken (btw)

Door de COVID-19-maatregelen bestaat de mogelijkheid dat u extra voorzieningen hebt verstrekt aan uw werknemers in het kader van thuiswerken. Het verstrekken van thuiswerkplekken aan werknemers kent in beginsel een zakelijke oorzaak. Dit betekent dat de btw op deze kosten in aftrek gebracht mag worden op basis van het algemene aftrekrecht (pro rata). Voor zover de werknemers de thuiswerkplek echter ook voor privédoeleinden kunnen gebruiken, is sprake van een bevoordeling van de werknemers (in de vorm van de uitkering van loon in natura). Dat zou betekenen dat op grond van het BUA de eerder genoten btw-aftrek (deels) gecorrigeerd moet worden indien het totaal van deze bevoordeling (en andere bevoordelingen) per werknemer op kalenderjaarbasis meer bedraagt dan € 227 (exclusief btw). Gelet op de bijzondere situatie rondom COVID-19 kan mogelijk gesteld worden dat voor de verstrekking van thuiswerkplekken geen BUA-correctie gemaakt hoeft te worden. Een dergelijke correctie mag namelijk achterwege blijven indien de verstrekking van thuiswerkplekken haar oorzaak vindt in een 'bijzondere omstandigheid', waardoor de werkgever genoodzaakt is om deze werkplekken te verstrekken. Het persoonlijke voordeel van werknemers is in dat geval ondergeschikt aan het bedrijfsbelang. Wij raden aan contact op te nemen met uw adviseur indien u voorzieningen verstrekt aan uw werknemers in het kader van thuiswerken.

## 1.26 Debiteur betaalt niet, vraag de btw terug

Als een debiteur u niet betaalt, kunt u onder omstandigheden de btw terugvragen die u hebt afgedragen aan de Belastingdienst. Let op: als u afspraken maakt met uw debiteur omtrent de betaling van de factuur, kan het zijn dat uw vordering wordt omgezet in een lening. In dat geval kunt u geen teruggaafverzoek indienen bij de Belastingdienst. Alvorens u een betalingsregeling voorstelt, dient u dus goed na te gaan of uw debiteur uiteindelijk aan zijn verplichtingen zal voldoen of niet. U moet het verzoek om teruggaaf tijdig indienen. Dat betekent binnen een maand nadat duidelijk is dat uw afnemer niet betaalt. Uiterlijk één jaar na het opeisbaar worden van de vordering wordt geacht dat de debiteur niet meer zal betalen en moet u de btw terugvragen.

## 1.27 Btw-positie commissarissen en leden raden van toezicht

Of leden van raden van commissarissen en raden van toezicht (hierna: toezichthouders) kwalificeren als btw-ondernemer hangt ervan af of sprake is van het 'zelfstandig' verrichten van een economische activiteit. Dit moet per geval worden beoordeeld. In een op [6 mei 2021 gepubliceerd besluit](#) stelt de staatssecretaris van Financiën zich op het standpunt dat de individuele toezichthouders niet als btw-ondernemer kwalificeren indien en voor zover zij alleen gezamenlijk, dus met de andere toezichthouders van bijvoorbeeld de raad van commissarissen, bevoegd zijn om beslissingen te nemen of toezicht te houden. Op [2 augustus 2021](#) is hierover nog een besluit gepubliceerd. Hebt u vragen hierover, dan adviseren wij u contact op te nemen met een van onze btw-specialisten.

## 1.28 Kleineondernemersregeling in de btw

Per 1 januari 2020 geldt een nieuwe kleineondernemersregeling (KOR). Onder de nieuwe KOR kunnen btw-ondernemers die in Nederland wonen, zijn gevestigd of in Nederland een vaste inrichting hebben voor een btw-vrijstelling kiezen. Hiervoor moet u zich aanmelden bij de Belastingdienst. De omzet per kalenderjaar mag in Nederland niet hoger zijn dan € 20.000. Deelname aan de KOR geldt voor een periode van minimaal drie jaar. Anders dan onder de oude KOR kunnen ook rechtspersonen deze nieuwe regeling gebruiken. Als de nieuwe KOR wordt gebruikt, mag geen btw op de uitgaande prestaties worden berekend. Daar staat tegenover dat de btw op kosten (voorbelasting) ook niet mag worden afgetrokken. Btw-ondernemers die de nieuwe KOR toepassen, hoeven geen btw-aangiften in te dienen en moeten een beperkte btw-administratie voeren.

## 1.29 Btw-regeling e-commerce

Op 1 juli 2021 zijn de btw-regels voor afstandsverkopen aan particulieren binnen de EU veranderd. De individuele drempelbedragen per land zijn vervallen. In plaats daarvan geldt een gezamenlijke drempel voor de hele EU van € 10.000 per kalenderjaar. Verwacht u een omzet boven € 10.000, dan berekent u de btw van het EU-land waar u uw goederen levert. Om administratieve lasten te beperken, kunt u online aangifte doen via het eenloketsysteem (onestopshop/OSS-regeling) van de Belastingdienst.

## 1.30 Bewaarplicht

Het opruimen en vernietigen van oude administratieve gegevens kan u een kostenbesparing opleveren. U moet echter wel rekening houden met de wettelijke bewaartermijn van ten minste zeven jaar van uw administratieve gegevens. Met betrekking tot onroerende zaken en rechten waaraan deze zijn onderworpen, moet u de btw-boekhouding tien jaar bewaren. Voor de btw geldt in bepaalde gevallen een bijzondere bewaarplicht (van tien jaar) wanneer telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten grensoverschrijdend worden aangeboden. Een bewaartermijn van tien jaar geldt ook als u gebruikmaakt van het eenloketsysteem (onestopshop/OSS-regeling). Permanente stukken (aktes, pensioen- en lijfrentepolissen enzovoort) mogen niet worden weggegooid. Raadpleeg voor het opruimen daarom eerst uw adviseur.

Tip: als u de gegevens van verkoopbonnen digitaal opslaat en deze ter beschikking kunt stellen aan de Belastingdienst, is het niet meer noodzakelijk om kassabonnen, kassarollen en dergelijke op papier te bewaren. Dit geldt ook voor facturen, mits bij het scannen geen informatie verloren gaat. Wij adviseren u dit eerst met de Belastingdienst af te stemmen voordat u originele documenten vernietigt.

## 1.31 Subsidies

Beoordeel of u mogelijkheden hebt om (niet-)fiscale subsidies te verkrijgen. In veel gevallen moet een eventuele aanvraag voor het einde van het boekjaar bij de desbetreffende instantie binnen zijn. Ook kan het voorkomen dat bepaalde handelingen (opdracht, aanbetaling en/of ingebruikname) nog dit jaar moeten plaatsvinden voor het verwerven van een toekomstige subsidie. Raadpleeg uw adviseur hierover. Let op: het kan voorkomen dat er een interessante samenloop is met andere regelingen, zie onderdeel [1.1](#) en [1.5](#).

## 1.32 Voorlopige aanslag Vpb/IB

Als uw resultaat over 2022 achterblijft bij uw prognose, kan uw voorlopige aanslag 2022 te hoog zijn. Verzoek dan om herziening van de voorlopige aanslag. Daarbij dient u zich te realiseren dat in principe geen belastingrente wordt vergoed over terug te betalen bedragen inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting.

Daarnaast is het, gelet op de verschuldigde belastingrente, aan te raden om bij een te verwachten hogere belastinglast tijdig te verzoeken om herziening van de voorlopige aanslag. Indien een verzoek tot aanpassing van de voorlopige aanslag 2022 voor 1 mei 2023 wordt gedaan (als het boekjaar samenvalt met het kalenderjaar, anders binnen vier maanden na afloop van het boekjaar), is over de voorlopige aanslag geen belastingrente verschuldigd mits deze conform het verzoek wordt herzien. Gelet op de regeling van de belastingrente adviseren wij om in het vierde kwartaal van 2022, maar uiterlijk in de eerste maanden van 2023 te onderzoeken in hoeverre het geschatte belastbaar bedrag afwijkt van het werkelijke belastbaar bedrag. Raadpleeg daartoe uw adviseur, die u hierin kan bijstaan.

## 1.33 Ontslagvergoeding

Onder omstandigheden is het mogelijk dat de ontslaguitkering aan een werknemer wordt gezien als een regeling voor vervroegde uittreding of dat deze als excessief wordt bestempeld. De werkgever kan dan worden geconfronteerd met een strafheffing op het gebied van de loonheffing van 52% respectievelijk 75%, berekend over de ontslagvergoeding. Overleg met uw adviseur of bij u de strafheffing aan de orde kan komen bij lopende ontslagsituaties.

## 1.34 Verhoging overdrachtsbelasting

Op grond van een maatregel in het Belastingplan 2023 gaat het algemene overdrachtsbelastingtarief met ingang van 1 januari 2023 omhoog van 8% naar 10,4%, zie ook onderdeel [5.9.1](#). Als u een bedrijfspand wilt aanschaffen, kunt u dus overdrachtsbelasting besparen door dat dit jaar nog te doen.

## 1.35 Forse stijging maximale premie-inkomen

Houd er alvast rekening mee dat het maximale premie-inkomen voor de werknemersverzekeringen en de Zorgverzekeringwet fors zal stijgen: van € 59.706 in 2022 naar € 66.956 in 2023.

# 2 Ondernemer eenmanszaak, vof, cv en maatschap

## 2.1 Begrip 'ondernemer'

De Wet inkomstenbelasting 2001 verstaat onder een ondernemer de belastingplichtige:

1. voor wiens rekening een onderneming wordt gedreven;
2. die rechtstreeks wordt verbonden voor verbintenissen betreffende die onderneming, dat wil zeggen: die aansprakelijk is voor de zakelijke schulden van de onderneming.

Ga na of uw situatie voldoet aan deze criteria voor het fiscaal ondernemerschap en bespreek met uw adviseur wat gewenst is.

## 2.2 Toetsing meewerkaf trek of arbeidsbeloning voor meewerkende partner

De meewerkaf trek is, afhankelijk van het aantal door de partner meegewerkte uren, een bepaald percentage van de winst. De meewerkaf trek kan alleen worden geclaimd als uw partner zonder enige vergoeding meewerkt. Hebt u wel gekozen voor een arbeidsbeloning van uw partner, dan komt die niet ten laste van de winst uit onderneming als de vergoeding lager is dan € 5.000 op jaarbasis. Bij uw partner is de vergoeding dan niet belast.

U kunt overwegen om uw meewerkende partner een arbeidsbeloning toe te kennen. Wellicht dat een firma met uw partner tot de mogelijkheden behoort. Door verdeling van de winst kunnen aanzienlijke progressievoordelen ontstaan en kan de partner onder voorwaarden gebruikmaken van de ondernemersfaciliteiten (zelfstandigenaftrek, startersaftrek, 14%-mkb-winstvrijstelling, dotatie aan de oudedagsreserve (FOR), stakingsaftrek enzovoort). Zie ook onderdeel [2.3](#) en [2.4](#).

## 2.3 Urencriterium voor zelfstandigenaftrek

De zelfstandigenaftrek bedraagt € 6.310 (€ 3.155 als op 1 januari de AOW-leeftijd is bereikt). Van de in een kalenderjaar totaal beschikbare tijd voor het verrichten van werkzaamheden moet 50% of meer zijn besteed aan het drijven van een (of meer) onderneming(en), met een minimum van 1.225 uren. Voldoet u niet aan dit urencriterium, dan hebt u geen recht op de zelfstandigenaftrek en ook niet op de speur- en ontwikkelingsaftrek (S&O-aftrek), de meewerkaf trek en de FOR. Bent u starter, dan geldt een verhoogde zelfstandigenaftrek en niet de voorwaarde dat 50% of meer van de tijd aan de onderneming moet worden besteed (wel nog steeds ten minste 1.225 uren). Bent u starter en hebt u recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering, dan is een tijdsbesteding van minimaal 800 uren aan uw onderneming voldoende. Noteer de uren die u maakt voor de onderneming in uw agenda.

De zelfstandigenaftrek wordt in 2023 verlaagd naar € 5.030, zie ook onderdeel [5.4.6](#). Verder wordt de aftrek in de hoogste schijf beperkt tot 36,93%, dit jaar is dat nog 40%, zie ook onderdeel [5.4.13](#).



## 2.4 Firma met uw partner

Als uw partner meewerkt, kunt u met uw partner een firma aangaan. De meewerkende partner wordt dan ook zelfstandig ondernemer voor de inkomstenbelasting en heeft daardoor recht op alle ondernemersfaciliteiten, zoals de zelfstandigenaftrek, de 14%-mkb-winstvrijstelling en de FOR, tenzij de partner alleen ondersteunende werkzaamheden verricht. Voorwaarde is dat een firmacontract wordt opgesteld, waarin voor de aanvangsdatum van de firma een terugwerkende kracht van maximaal negen maanden kan worden opgenomen. Overleg met uw adviseur over het (gewenste) effect.

## 2.5 Verkoop onderneming, omzetting in bv of starten nieuwe onderneming

Wanneer u overweegt uw onderneming te verkopen of om te zetten in een bv, raden wij u aan om voor het einde van het jaar te beoordelen of het fiscaal gewenst is om dit nog in 2022 te doen, of juist pas in 2023. Bij een verkoop van de onderneming kan de peildatum van 1 januari 2023 voor box 3 nog een rol spelen.

De fiscale winst behaald met de staking van de oude onderneming kan in beginsel fiscaal geruisloos worden doorgeschoven naar de nieuwe onderneming. Dit leidt dus niet tot directe afrekening in de inkomstenbelasting.

## 2.6 Middeling 2020-2022

Het is onder bepaalde voorwaarden mogelijk uw belastbare inkomens in box 1 (werk en woning) van 2020 tot en met 2022 te middelen, waardoor u over deze jaren wellicht in totaal minder belasting betaalt.

Let op: de te middelen jaren mogen slechts eenmaal in de middelingsberekening worden betrokken. Beoordeeld moet worden welke van de te middelen jaren u een zo hoog mogelijke belastingteruggaaf oplevert. Mogelijk kunt u ook voorgaande jaren nog middelen. Dit is afhankelijk van de dagtekening van de definitieve aanslagen inkomstenbelasting over de desbetreffende jaren.

In het Belastingplan 2023 wordt voorgesteld om de middelingsregeling per 1 januari 2023 af te schaffen, zie verder onderdeel [5.4.8](#).

## 2.7 Startende ondernemer

Voor startende ondernemers zijn er enkele specifieke zaken waarmee tegen het einde van het kalenderjaar rekening kan/moet worden gehouden, zoals:

- willekeurige afschrijving voor startende ondernemers;
- afdekken van het overlijdensrisico om de nabestaanden niet onverzorgd achter te laten;
- reserveren voor belastingbetalingen;
- urenregistratie voor onder andere de zelfstandigenaftrek.

## 2.8 Btw-keuzevermogen

De btw-regelgeving maakt het mogelijk een investeringsgoed geheel of gedeeltelijk als zakelijk of privé te bestemmen. Bij zakelijke etikettering van onroerende zaken voor de btw is alleen nog aftrek van voordruk-btw mogelijk voor zover sprake is van btw-belast zakelijk gebruik. U hoeft dan geen correctie meer te maken voor privégebruik.

Houdt u er rekening mee dat het etiketteren van het vermogen tot btw-ondernemingsvermogen of privévermogen volgens het Ministerie van Financiën moet gebeuren op het tijdstip dat de eerste investering wordt gedaan (bij panden dus meestal bij de aankoop van de ondergrond) of op het moment van eerste ingebruikname. De etikettering van het vermogen voor de btw staat overigens los van de etikettering van het vermogen voor de inkomstenbelasting. Voor de etiketteringskeuze bij auto's zie onderdeel [1.15](#).

## 2.9 Voorkom verliesverdamping

Een verlies uit werk en woning geleden in 2022 is alleen verrekenbaar met winsten behaald in 2019, 2020 en 2021 (carry-back) en de winsten behaald in de jaren 2023 tot en met 2031 (carry-forward). Daarna gaan deze verliezen verloren. Verliezen uit 2013 zullen per 31 december 2022 verdampen. Om verliesverdamping te voorkomen, kan wellicht het resultaat worden verhoogd door bijvoorbeeld kosten en lasten uit te stellen of voorzieningen te laten vrijvallen. Of misschien kunnen stille reserves besloten in uw bedrijfsmiddelen en/of activiteiten worden gerealiseerd. Neem hierover contact op met uw adviseur.

## 2.10 Bedrijfsopvolging

Bij (gedeeltelijke) bedrijfsopvolging en estateplanning kan het fiscaal interessant zijn (een deel van) uw IB-onderneming aan uw toekomstige erfgenamen te schenken. De Successiewet kent hiervoor namelijk onder bepaalde voorwaarden een aantal faciliteiten, waaronder een vrijstelling van maximaal 100% en/of tien jaar (rentedragend) uitstel van belastingbetaling. Deze bedrijfsopvolgingsfaciliteiten (BOR) kunnen ook van toepassing zijn bij overlijden. Zie verder onderdeel [3.9](#).

## 2.11 Geen dotatie aan FOR meer mogelijk na 2022

Door een maatregel uit het Belastingplan 2023 wordt de fiscale oudedagsreserve (FOR) vanaf 2023 uitgefaseerd. Het is dan niet meer mogelijk om hieraan te doteren, zie verder onderdeel [5.4.7](#).

# 3 Bv en nv

## 3.1 Aangaan fiscale eenheid

Het aangaan van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting tussen meerdere vennootschappen heeft bepaalde voordelen, zoals het doen van één aangifte voor de vennootschapsbelasting, het neutraliseren van onderlinge handelstransacties, het fiscaal geruisloos doorvoeren van een herstructurering en de directe verrekening van onderlinge winsten en verliezen van gevoegde vennootschappen. Raadpleeg hierover uw adviseur (zie ook onderdeel [3.2](#) en [3.3](#)).

## 3.2 Aanvragen fiscale eenheden die per 1 januari 2023 moeten ingaan

Wilt u een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2023 aangaan, dan moet op 1 januari 2023 worden voldaan aan alle voorwaarden voor de fiscale eenheid. Vervolgens hebt u drie maanden de tijd om een verzoek in te dienen. Het verzoek moet voor 1 april 2023 bij de fiscus binnen zijn.

## 3.3 Verbreken fiscale eenheid per 31 december 2022

Als het gewenst is om per 1 januari 2023 geen onderdeel meer te zijn van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting, moet het verzoek tot ontvoeging uiterlijk 31 december 2022 zijn ingediend. In bepaalde gevallen kan het voordelig zijn om een fiscale eenheid tussen meerdere winstgevende vennootschappen te beëindigen. Op die manier kunnen de vennootschappen afzonderlijk gebruikmaken van de lagere 'mkb-schijf' in de vennootschapsbelasting. Het voordeel wordt in 2023 wel aanzienlijk minder. Door een maatregel in het Belastingplan 2023 wordt de mkb-schijf vanaf 2023 namelijk ingekort van € 395.000 naar € 200.000, waarbij het tarief in deze schijf ('mkb-tarief') wordt verhoogd van 15% naar 19%. Ook kan het verbreken van een fiscale eenheid leiden tot de toepassing of verhoging van de investeringsaftrek. Uiteraard zijn er ook nadelen verbonden aan het niet langer gevoegd zijn in een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Breng alle voor- en nadelen goed in kaart voor u overgaat tot een ontvoeging.

Let op: nagegaan moet worden of door het verbreken van de fiscale eenheid geen fiscale sanctiebepalingen in werking treden. Raadpleeg hierover uw adviseur.

Bent u in de loop van boekjaar 2022 een fiscale eenheid aangegaan, dan leidt beëindiging van de fiscale eenheid voor 31 december 2022 ertoe dat de fiscale eenheid nooit heeft bestaan.

## 3.4 Fictief salaris, fictieve rente en fictieve huur

Iedere houder van een aanmerkelijk belang die voor zijn bv werkzaamheden verricht, wordt op grond van de gebruikelijkloonregeling geacht een salaris te ontvangen uit de bv. De hoogte bedraagt in 2022 minimaal € 48.000, enkele specifieke situaties uitgezonderd. Worden zaken verhuurd aan een vennootschap waarin u een aanmerkelijk belang hebt of hebt u geld geleend aan een dergelijke vennootschap? Dan moet u (fictief) een zakelijke huur of rente verantwoorden in uw aangifte als resultaat uit overige werkzaamheden (zie ook onderdeel [4.13](#)).

Als u fictief salaris, fictieve huur of fictieve rente ontvangt, dan kan de bv in beginsel aanspraak maken op een corresponderende fiscale aftrekpost.

### 3.5 Lenen van uw bv (inclusief rekening-courant)

Als directeur-groootaandeelhouder (dga) kunt u bijvoorbeeld uw beleggingen financieren met een lening van uw bv. De lening zit dan net als de beleggingen in box 3. Het lenen moet gebeuren op zakelijke voorwaarden. Een onderdeel van de zakelijkheid is een schriftelijke vastlegging. Bespreek met uw adviseur welke voorwaarden u nog meer overeen moet komen. Als u de lening bent aangegaan voor de eigen woning, dan is de rente aftrekbaar als de lening fiscaal kwalificeert als een eigenwoningschuld in box 1. Voor een lening van na 2012 gelden daarbij in beginsel extra eisen.

Hebt u als dga een structureel hoge rekening-courantschuld bij uw bv, dan loopt u het risico dat de Belastingdienst (een deel van) de schuld aanmerkt als dividenduitkering en een correctie aanbrengt, eventueel zelfs verhoogd met een boete. Dit risico kunt u verminderen door zorg te dragen voor een degelijke documentatie, waarin ook de zekerheden zijn opgenomen.

Op grond van een wetsvoorstel wordt het overmatig lenen bij de eigen bv ontmoedigd door met ingang van 1 januari 2023 inkomen in box 2 te constateren voor zover de totale som van schulden bij de eigen bv (uitgezonderd eigenwoningschulden) aan het einde van het kalenderjaar meer bedraagt dan € 700.000, zie onderdeel [5.4.15](#).

### 3.6 Vordering op uw bv (inclusief rekening-courant)

Als de dga een vordering heeft op de eigen bv, is de terbeschikkingstellingsregeling van toepassing, zie ook onderdeel [4.13](#). In beginsel worden de voordelen belast in box 1. Een uitzondering is gemaakt voor de situatie dat gedurende het kalenderjaar het saldo van de rekening-courant niet hoger is geweest dan € 17.500, waarbij de bv tevens geen rente in aanmerking neemt. Deze situatie bespaart een hoop administratieve rompslomp. Zorg er in andere situaties voor dat de voorwaarden zakelijk zijn, anders zou een eventueel afwaarderingsverlies weleens niet aftrekbaar kunnen zijn.

### 3.7 Borgstellingsprovisie bedingen bij bv

Staat u als dga in privé borg voor een door de bank aan uw bv verstrekte lening, dan moet u hiervoor een vergoeding bedingen bij uw bv. De bank kan u immers in privé aanspreken om de schuld, inclusief rente, te betalen als de bv hiertoe niet in staat is. Wij raden u aan een zakelijke borgstellingsprovisie bij uw bv in rekening te brengen om te voorkomen dat de Belastingdienst dit (eventueel zelfs met boetes) corrigeert. De vergoeding voor de borgstelling wordt beschouwd als een voordeel volgens de terbeschikkingstellingsregeling en belast als resultaat uit overige werkzaamheden in box 1, zie ook onderdeel [4.13](#). De bv kan de vergoeding aftrekken.

### 3.8 Uitkeringstoets bij dividenduitkering

Indien aan de aandeelhouder een (interim-)dividenduitkering, terugbetaling op aandelen gestort kapitaal of inkoop van eigen aandelen anders dan om niet plaatsvindt, dan moet er een uitkeringstoets worden gedaan. Het bestuur van de vennootschap dient de toets uit te voeren alvorens over te gaan tot uitkering.

## 3.9 Bedrijfsopvolging

Bij (gedeeltelijke) bedrijfsopvolging en estateplanning kan het fiscaal interessant zijn (een deel van) uw IB-onderneming of een pakket aandelen in uw bv aan uw toekomstige erfgenamen of aan de beoogde bedrijfsopvolger te schenken. De Successiewet kent hiervoor namelijk onder bepaalde voorwaarden een aantal faciliteiten, waaronder een voorwaardelijke vrijstelling van ruim 83% van het kwalificerende ondernemingsvermogen (in sommige gevallen zelfs oplopend tot 100%) en tien jaar (rentedragend) uitstel van belastingbetaling. Deze bedrijfsopvolgingsfaciliteiten (BOR) kunnen ook van toepassing zijn bij overlijden. De vennootschapsstructuur moet wel aan specifieke eisen voldoen. Indirecte belangen van onder de 5% vallen als zodanig niet meer onder de BOR. Ook de inkomstenbelastingclaim kan onder bepaalde voorwaarden worden doorgeschoven (DSR). Bij schenking van (een deel van) uw IB-onderneming moet de begunstigde in beginsel al 36 maanden medeondernemer zijn en bij schenking van de aandelen in uw bv moet de begunstigde in beginsel al 36 maanden in dienst zijn.

Het is niet ondenkbaar dat de BOR in de nabije toekomst wordt versoerd. Het kabinet heeft aangekondigd dat het zich de komende jaren zal inzetten om opmerkelijke belastingconstructies en negatief geëvalueerde fiscale regelingen aan te pakken. Daarbij zal onder meer worden gekeken naar verhuurd vastgoed in de BOR. Eind 2022 of in de eerste helft van 2023 komt het kabinet met een kabinetsreactie op de evaluatie van de BOR en de DSR, zie ook onderdeel [5.12.1](#).

## 3.10 Functionele valuta of de euro

Het is mogelijk aangifte vennootschapsbelasting te doen in een andere valuta dan de euro. Om met ingang van 2023 gebruik te maken van deze mogelijkheid, moet u voor 1 januari 2023 een verzoek indienen bij de Belastingdienst. Hebt u eenmaal gekozen voor het gebruik van de functionele valuta, dan geldt dit in beginsel voor een periode van tien jaar.

## 3.11 Heroverweging bv en nv

De huidige economische omstandigheden kunnen voor u het moment zijn de gekozen rechtsvorm waarbinnen u uw onderneming drijft te heroverwegen. Belangrijke factoren die hierbij een rol kunnen spelen zijn het effect van de fiscaliteit op uw besteedbaar inkomen voor u als ondernemer en de risico's die met uw onderneming gepaard gaan. Uiteraard kunnen meer factoren een rol spelen.

Bij terugkeer uit een bv of nv naar een eenmanszaak of vof kunt u gebruikmaken van een fiscale faciliteit, waarbij u geruisloos (dus zonder af te rekenen met de Belastingdienst) kunt terugkeren uit een bv of nv. Mogelijke voordelen zijn verder het kunnen afschrijven op gebouwen in eigen gebruik tot 50% van de WOZ-waarde in plaats van 100%, en het niet van toepassing zijn van de gebruikelijkloonregeling. Bespreek dit eens met uw adviseur.

## 3.12 Transfer pricing

Als u in meerdere landen ondernemingen hebt, kan een wijziging in de allocatie van bepaalde bedrijfsprocessen (uw 'supply chain') leiden tot een wijziging in de onderling te hanteren verrekenprijzen. Een eventuele wijziging in de allocatie van bedrijfsprocessen kan voor een in internationaal verband opererende groep van vennootschappen naast belastingbesparing wellicht ook een directe kostenbesparing opleveren. Bespreek dit eens met uw adviseur.

### 3.13 Mandatory-disclosurerichtlijn (DAC6)

In Nederland is het onder omstandigheden verplicht om bepaalde (potentieel fiscaal agressieve) constructies te melden. Het begrip 'constructie' is breed en kan bijvoorbeeld bepaalde internationale reorganisaties, overeenkomsten en overdrachten omvatten. De meldingsplicht staat ook wel bekend als de Mandatory Disclosure Rules (Europese richtlijn DAC6). Tijdens de parlementaire behandeling van de Nederlandse implementatie van de Mandatory Disclosure Rules is onderkend dat het in de praktijk moeilijk kan zijn om te bepalen of een bepaalde constructie al dan niet meldingsplichtig is. Raadpleeg uw adviseur bij vragen, aangezien boetes in Nederland voor niet-naleving kunnen oplopen tot € 900.000 (2022).

### 3.14 Country-by-Country Reporting

Vanaf 1 januari 2016 geldt voor multinationale ondernemingen met een omzet vanaf € 750 miljoen een gestandaardiseerde documentatieverplichting: Country-by-Country (CbC) Reporting. CbC-reporting is de implementatie van actiepunten 13 van het OESO Base Erosion and Profit Shifting- (BEPS-)project. Volgens CbC-reporting moet de rapporterende entiteit van de multinationale onderneming jaarlijks een landenrapport aanleveren bij de belastingdienst in het land waarvan deze entiteit fiscaal inwoner is. In Nederland gevestigde entiteiten van de multinationale onderneming moeten de Belastingdienst melden welke entiteit binnen de multinationale onderneming het landenrapport zal indienen en in welk land. Deze notificatie moet uiterlijk op de laatste dag van elk verslagjaar door de Belastingdienst zijn ontvangen.

Op 1 juli 2022 is een wetsvoorstel ingediend ter implementatie van een EU-richtlijn voor de *openbaarmaking* van informatie over de winstbelasting voor boekjaren die starten op of na 22 juni 2024 (public CbC Reporting), zie verder onderdeel [5.12.6](#).

### 3.15 Innovatiebox

Voor winsten uit zelfontwikkelde immateriële activa die zijn voortgevloeid uit werkzaamheden waarvoor een S&O-verklaring (speur- en ontwikkelingswerk) is afgegeven, kunt u gebruikmaken van een verlaagd (effectief) tarief van circa 9%. Er kunnen aanvullende voorwaarden gelden, bijvoorbeeld dat een octrooi of kwekersrecht is verleend voor de immateriële activa. Het kan dus fiscaal voordelig zijn om kwalificerende immateriële activa onder te brengen in de innovatiebox. Raadpleeg uw adviseur over de mogelijkheden.

### 3.16 Deelnemingsvrijstelling

De deelnemingsvrijstelling is in beginsel van toepassing op belangen van 5% of meer in het nominaal gestorte kapitaal van een vennootschap. Raadpleeg uw adviseur bij uw beslissingen in het kader van andere herstructureringen en de aankoop van deelnemingen.

### 3.17 Afwaarderen en/of prijsgeven van vorderingen

In het kader van herstructureringen kan het voorkomen dat een afgewaardeerde vordering op een deelneming wordt omgezet in aandelen of dat deze wordt kwijtgescholden. Onder omstandigheden heeft dit gevolgen voor de belastbare grondslag van zowel de debiteur als de crediteur. Raadpleeg uw adviseur voor meer informatie.

### 3.18 Optimaliseer verliesverrekening

Voor boekjaren die zijn begonnen op of na 1 januari 2022 geldt dat verliezen nog zijn te verrekenen met winsten van het vorige boekjaar, of met winsten van volgende boekjaren. Wel geldt dat niet alle winst gebruikt kan worden om de verliezen te verrekenen. Indien en voor zover de winst groter is dan € 1 miljoen, kan slechts 50% van de winst gebruikt worden om de verliezen te verrekenen. Bedraagt de winst bijvoorbeeld € 2 miljoen, dan kan dus slechts € 1,5 miljoen worden gebruikt om verliezen te verrekenen. Anders gezegd: om een verlies van € 1,5 miljoen te verrekenen is € 2 miljoen winst nodig. Zouden de winsten van € 2 miljoen en het verlies van € 2 miljoen in hetzelfde boekjaar vallen, dan resulteert een jaarresultaat van nihil en worden de verliezen een-op-een verrekend. Timing van winst en verlies levert dus een voordeel op.

### 3.19 Liquidatieverliesregeling

Hebt u een deelneming waarvan de onderneming is gestaakt, of is besloten om de onderneming te staken, dan dient de deelneming binnen drie jaar te worden geliquideerd en de vereffening van het vermogen te zijn voltooid. Behoudens onvoorziene omstandigheden, kan een eventueel liquidatieverlies anders niet worden genomen. Is 2022 het derde jaar na (het besluit tot) staken, dan moet u dus voor het einde van het boekjaar de liquidatie nog helemaal afronden.

Twee andere voorwaarden voor het kunnen nemen van een liquidatieverlies boven een bedrag van € 5 miljoen zijn:

- Er moet in principe gedurende ten minste vijf jaar een kwalificerend belang gehouden worden in de deelneming. Een kwalificerende deelneming is, kort gezegd, een belang van meer dan 50%, waardoor een zodanige invloed op de besluiten van de deelneming kan worden uitgeoefend dat de activiteiten van de deelneming kunnen worden bepaald.
- De deelneming is niet gevestigd buiten de EU, EER of een staat waarmee de EU een associatieovereenkomst heeft gesloten, en was dat ook de voorafgaande vijf jaar niet.

De hierboven genoemde vijfjaarstermijn eindigt op het tijdstip onmiddellijk voorafgaand aan het voltooiën van de vereffening. Soms kan even wachten met vereffenen (tot in het nieuwe jaar) dus lonen.

De liquidatieverliesregeling is overigens zeer gedetailleerd en complex. Het is aan te raden om overleg te plegen met uw adviseur.

### 3.20 Geef uw niet-werkende partner dividend

Partners die geen inkomen hebben, kunnen niet alle heffingskortingen benutten. Indien u dividend uitkeert, kunt u dat toerekenen aan uw partner. Met dit inkomen worden de heffingskortingen beter benut.

# 4 Privé

## 4.1 Boxhopping

Voorkom tijdelijke vermogensverschuivingen tussen box 3 (sparen en beleggen) en box 1 (werk en woning) of box 2 (aanmerkelijk belang). Een vermogensbestanddeel dat gedurende een periode van niet meer dan drie achtereenvolgende maanden deel uitmaakt van box 1 of 2 (en zowel daarvoor als daarna van box 3), wordt ook in box 3 in aanmerking genomen als in die periode een peildatum ligt voor box 3. Voor een periode van vier tot zes maanden geldt in eerste instantie hetzelfde, behalve wanneer u aannemelijk kunt maken dat u hebt gehandeld uit zakelijke overwegingen. Voor box 3-vermogen dat wordt ondergebracht in een vrijgestelde beleggingsinstelling (vbi) of een buitenlands beleggingslichaam waarin men een aanmerkelijk belang heeft, wordt zelfs een periode van achttien maanden aangehouden.

Vanaf 2023 kunnen met het oog op de gewijzigde heffingssystematiek in box 3 ook vermogensverschuivingen binnen deze box worden aangepakt. De Overbruggingswet box 3 voorziet namelijk in een antimisbruikbepaling tegen peildatumarbitrage die ervoor zorgt dat het tijdelijk omzetten van vermogensbestanddelen in box 3 niet tot een lagere belastingheffing kan leiden. Denk hierbij aan het vlak voor de peildatum omzetten van beleggingen in lager belaste spaartegoeden, waarbij vlak na de peildatum de spaartegoeden weer worden omgezet in beleggingen. Er is gekozen voor een arbitrageperiode van drie maanden, zodat transacties na 1 oktober 2022 hier voor het eerst onder kunnen vallen. Bij transacties binnen de arbitrageperiode moet op verzoek aannemelijk kunnen worden gemaakt dat er sprake is geweest van zakelijke overwegingen. Zie ook onderdeel [5.4.4](#).

## 4.2 Persoonsgebonden aftrek

De persoonsgebonden aftrek, waaronder giften, alimentatie en zorgkosten, komt in mindering op het inkomen in box 1. Een eventueel restant is aftrekbaar van het inkomen in box 3 (tarief 31%) en vervolgens van het inkomen in box 2 (tarief 26,9%). Stem uw inkomen en aftrek zo veel mogelijk op elkaar af.

Houd er verder rekening mee dat de persoonsgebonden aftrek dit jaar nog tegen 40% aftrekbaar is in de hoogste schijf in box 1 en met ingang van 1 januari 2023 slechts tegen 36,93%, zie onderdeel [5.4.13](#). Houd ook rekening met eventuele Zvw-premies en de mogelijkheden om te middelen.

## 4.3 Betalingsmoment

Doet u aan het einde van het jaar nog betalingen, houdt u dan rekening met het betalingsmoment. Meestal geldt dat een betaling is gedaan op het moment waarop deze is bijgeschreven op de rekening van de ontvangende partij. Voor de inkomstenbelasting heeft de Hoge Raad echter uitgemaakt dat de betaling van aftrekbare bedragen heeft plaatsgevonden op de dag waarop de bank het bedrag heeft afgeschreven van de rekening van de belastingplichtige.

Voor onder meer de resultaten uit overige werkzaamheden, waaronder ook de terbeschikkingstellingsregeling (zie onderdeel [4.13](#)), geldt in beginsel het winstregime. Daarbij worden inkomsten en uitgaven toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Het moment van betaling speelt dan geen rol.



## 4.4 Toerekening inkomensbestanddelen bij partners

Sommige (negatieve) inkomensbestanddelen mogen willekeurig worden toegerekend aan partners. De persoonsgebonden aftrek en de inkomsten uit de eigen woning zijn hiervan belangrijke voorbeelden. Stem dit af op de niet-overdraagbare inkomensbestanddelen, maar vergeet hierbij niet de regels omtrent fiscaal partnerschap te bekijken (zie onderdeel [4.5](#)).

## 4.5 Fiscaal partnerschap 2022

Ongehuwd samenwonenden die allebei op hetzelfde woonadres in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) staan ingeschreven, zijn fiscale partners als aan een of meer van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Zij hebben een notarieel samenlevingscontract gesloten.
- Zij hebben samen een kind.
- Een van de partners heeft een kind en de ander heeft dit kind erkend.
- Zij zijn aangemeld als partners voor een pensioenregeling.
- Beide partners zijn eigenaar van de woning die het hoofdverblijf is.
- Een minderjarig kind staat ook ingeschreven op hetzelfde woonadres en er kan geen zakelijke huurovereenkomst tussen de samenwonenden worden overlegd.
- Zij waren vorig kalenderjaar al fiscale partners.

## 4.6 Planning specifieke zorgkosten

U kunt de persoonsgebonden uitgaven voor specifieke zorgkosten aftrekken voor zover die boven een bepaalde drempel uitkomen. De drempel is afhankelijk van het verzamelinkomen voor toepassing van de persoonsgebonden aftrek.

Onder specifieke zorgkosten vallen onder andere uitgaven voor genees- en heelkundige hulp, voorgeschreven medicijnen, hulpmiddelen (op brillen en contactlenzen na), extra gezinshulp en extra kosten van een op medisch voorschrift gehouden dieet. Uitgaven voor scootmobielen, rolstoelen of aanpassingen aan de woning komen niet in aanmerking. De aftrek in de hoogste schijf in box 1 bedraagt in 2022 nog 40%, maar in 2023 wordt die 36,93%, zie onderdeel [5.4.13](#).

## 4.7 Planning giften

Giften aan door de Belastingdienst erkende algemeen nut beogende instellingen (ANBI's), kwalificerende verenigingen of steunstichtingen SBBI kunt u aftrekken. De aftrek bedraagt in beginsel maximaal 10% van het verzamelinkomen voor toepassing van de persoonsgebonden aftrek. Voor 2022 bedraagt de drempel 1% van het verzamelinkomen voor toepassing van de persoonsgebonden aftrek, met een minimum van € 60. Bij giften aan culturele instellingen kunt u zelfs rekenen op een verhoging van uw aftrekbare gift (de multiplier giftenaftrek). De verhoging bedraagt 25%, maar ten hoogste € 1.250. Stem uw giften af op de drempel en het maximum. Contante giften komen sinds 2021 niet meer voor aftrek in aanmerking.

Dit jaar zijn kwalificerende giften nog tegen 40% aftrekbaar in de hoogste schijf in box 1, in 2023 slechts tegen 36,93%, zie onderdeel [5.4.13](#).

## 4.8 Vervangen gewone giften door een periodieke gift

De drempel en het maximum voor het aftrekken van giften gelden niet als de schenking aan de instelling de vorm heeft van een periodieke uitkering met een looptijd van ten minste vijf jaar en die voldoet aan de gestelde voorwaarden. Dit moet zijn vastgelegd in een notariële of onderhandse akte. De periodieke gift moet zijn gedaan aan een ANBI of aan een vereniging die aan bepaalde voorwaarden voldoet.

Het Belastingplan 2023 bevat een maatregel om de aftrek voor periodieke giften met ingang van 1 januari 2023 te beperken tot € 250.000 per jaar per belastingplichtige en eventuele fiscale partner. Voor periodieke giften die berusten op een overeenkomst die voor 4 oktober 2022, 16.00 uur is aangegaan geldt overgangsrecht waardoor deze giften nog gedurende maximaal vijf kalenderjaren volledig aftrekbaar zijn, zie ook onderdeel [5.4.9](#).

## 4.9 Bestuurslid ANBI

Als u als vrijwilliger kosten maakt voor een ANBI, bijvoorbeeld in uw hoedanigheid als bestuurslid, en u mag deze kosten declareren maar u hebt dat niet gedaan, dan kunt u deze kosten onder voorwaarden aftrekken als gift aan de ANBI. Dit geldt ook als de ANBI niet in staat is de kosten te vergoeden, maar zij dat volgens maatschappelijke opvattingen wel behoort te doen.

## 4.10 Auto van de zaak

Indien u een auto ter beschikking krijgt van de werkgever, dan bedraagt de bijtelling voor privégebruik ten minste 22% van de cataloguswaarde. Voor nulemissieauto's (auto's die geen CO<sub>2</sub> uitstoten, in de regel volledig elektrische auto's) bedraagt de bijtelling in 2022 ten minste 16% gedurende de eerste zestig maanden na aanschaf voor zover de cataloguswaarde niet meer dan € 35.000 bedraagt. Voor het meerdere geldt het reguliere bijtellingspercentage van ten minste 22%, de korting wordt dus gemaximeerd op € 2.100. Een uitzondering hierop geldt voor waterstofauto's en zonnecelauto's: deze vallen volledig onder het verlaagde bijtellingspercentage. Voor auto's die meer dan vijftien jaar geleden voor het eerst in gebruik zijn genomen geldt de waarde in het economische verkeer als grondslag, en een bijtelling van ten minste 35%.

In 2023 wordt de maximumcataloguswaarde waarover de verlaagde bijtelling wordt berekend verlaagd naar € 30.000, zie onderdeel [5.5.8](#). De datum van de eerste tenaamstelling in het kentekenregister is bepalend voor de hoogte van de bijtelling.

## 4.11 Eigen bijdrage voor de auto van de zaak

Is met uw werkgever afgesproken dat u bepaalde kosten zelf moet betalen, regel het dan zo dat u deze kosten betaalt aan uw werkgever. Alleen de kosten voor het privégebruik die u aan uw werkgever hebt betaald, komen in mindering op de bijtelling voor het privégebruik van de auto. De werkgever kan eventueel zelf de kosten die u bent verschuldigd voor privégebruik aan een derde betalen.

## 4.12 Verklaring geen privégebruik auto

Als u op jaarbasis 500 of minder privékilometers rijdt met de aan u ter beschikking gestelde auto van de werkgever, dan kunt u de Belastingdienst verzoeken een Verklaring geen privégebruik af te geven. Na overlegging van deze verklaring aan uw werkgever hoeft die het voordeel van het privégebruik van de ter beschikking gestelde auto niet tot uw loon te rekenen. Zodra u constateert dat u in het kalenderjaar meer dan 500 kilometers privé zult gaan rijden, dient u dit direct te melden aan de Belastingdienst. Als uw werkgever weet of vermoedt dat meer dan 500 kilometers privé worden gereden, heeft ook die de plicht om dit te melden aan de Belastingdienst. Deze zal de Verklaring geen privégebruik dan intrekken. Wanneer

deze meldingen niet, niet tijdig of niet op de voorgeschreven wijze worden gedaan, kan een vergrijpboete worden opgelegd. Over de periode dat bij u door uw werkgever ten onrechte geen loonheffing is ingehouden over het voordeel van het privégebruik van de ter beschikking gestelde auto, zal de Belastingdienst aan u (en niet aan uw werkgever) een naheffingsaanslag voor de loonheffing en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet opleggen (potentieel met boete en belastingrente). Controleer uw kilometeradministratie op onvolkomenheden. Als u nalatig bent in het melden van het hogere privégebruik zal dit, afhankelijk van het geval, van invloed zijn op de hoogte van de boete die de Belastingdienst aan u kan opleggen.

## 4.13 Terbeschikkingstellingsregeling (box 1)

Als belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden wordt aangemerkt het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen aan:

- de onderneming of werkzaamheid van een verbonden persoon;
- de eigen aanmerkelijkbelangvennootschap of de aanmerkelijkbelangvennootschap van een verbonden persoon.

Ga na of een dergelijke relatie in 2022 bestaat of heeft bestaan. Denk daarbij ook aan rekening-courantverhoudingen, optierechten of het verhuren of ter beschikking stellen van een werkruimte in de eigen woning. Overleg met uw adviseur wat u eventueel moet doen.

## 4.14 Schenking aanmerkelijk belang (box 2)

In de inkomstenbelasting kunt u onder voorwaarden gebruikmaken van een doorschuiffaciliteit bij schenking van een aanmerkelijk belang (in essentie 5% of meer van de aandelen, opties of winstbewijzen) in een vennootschap die een materiële onderneming drijft (DSR). Ook zijn er voorwaarden verbonden aan de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten voor de schenk- en erfbelasting bij schenking of vererving van ondernemingsvermogen of een aanmerkelijk belang in een vennootschap die een materiële onderneming drijft, zie onderdeel [3.9](#). Als u overweegt een aanmerkelijk belang te schenken, raadpleeg dan uw adviseur.

## 4.15 Aftrek premie lijfrente, lijfrenterekening (jaarruimte en reserveringsruimte)

Bij een pensioentekort kunt u de jaarruimte benutten tot in totaal maximaal € 13.570 voor een lijfrentepremieaftrek. Daarnaast bestaat onder voorwaarden de mogelijkheid om de in het verleden niet-benutte aftrekr ruimte alsnog te gebruiken tot maximaal € 7.587 (€ 14.978 indien u op 1 januari 2022 maximaal tien jaar jonger was dan de voor 2022 geldende AOW-leeftijd) door gebruik te maken van de reserveringsruimte. Stel met uw adviseur de maximaal aftrekbare premie vast.

Premies die u in de aangifte 2022 wilt aftrekken moeten in 2022 daadwerkelijk zijn betaald.

Let op: als u de betaalde lijfrentepremie geheel of gedeeltelijk niet kunt aftrekken, kan dubbele heffing optreden. Dit gebeurt voor zover u meer dan € 2.269 niet-aftrekbare premie per jaar hebt. Bespreek met uw adviseur of dit bij u het geval is en bekijk wat hiervan de consequenties zijn.

## 4.16 Extra vrijstelling in box 3?

U kunt een extra vrijstelling in box 3 creëren door (een deel van) uw vermogen te beleggen in groenfondsen. In 2022 bedraagt de vrijstelling € 61.215. Als u een fiscale partner hebt, kan de vrijstelling voor groene beleggingen oplopen tot maximaal € 122.430. Daarnaast ontvangt u voor groene beleggingen een extra heffingskorting die bij partners kan oplopen tot maximaal € 858.

## 4.17 Verzoek om ambtshalve vermindering box 3-heffing niet nodig

Het is mogelijk dat het rendement over uw bezittingen in box 3 in de jaren 2017 tot en met 2020 lager was dan het fictieve rendement waar de heffing in box 3 van is uitgegaan. Als de aanslagen over deze jaren inmiddels definitief vaststaan en u geen bezwaar tegen de heffing in box 3 hebt gemaakt, is er nog een (kleine) kans dat u belasting in box 3 terugkrijgt. De normale route daartoe is een verzoek om ambtshalve vermindering in te dienen bij de Belastingdienst. Na afwijzing door de Belastingdienst van dat verzoek zou vervolgens een procedure bij de rechtbank moeten worden gestart. Op 4 november 2022 is echter duidelijk geworden dat uiteindelijk slechts één of enkele zaken (in een proefprocedure) aan de rechter zullen worden voorgelegd, en dat de overige niet-bezwaarmakers voor de jaren 2017 tot en met 2020 ook [zonder verzoek](#) aanspraak kunnen maken op de uitkomst in deze proefprocedure. Daar is verder geen actie meer voor nodig.

## 4.18 Betaal uw hypotheekrente maximaal zes maanden vooruit

In 2022 is de hypotheekrente over de eigenwoningschuld in de hoogste schijf nog aftrekbaar tegen 40%, in 2023 neemt dat af tot 36,93%, zie ook onderdeel [5.4.13](#). Indien u de hypotheekrente voor volgend jaar al in 2022 betaalt, kunt u deze onder bepaalde voorwaarden ook in 2022 al aftrekken. Dit kan dus tot een hogere aftrek leiden. Dit geldt slechts voor maximaal zes maanden vooruitbetaalde rente.

## 4.19 Afkoop partneralimentatie

Partneralimentatie en de afkoop daarvan zijn aftrekbaar als persoonsgebonden aftrek. Dit jaar zijn deze nog tegen 40% aftrekbaar in de hoogste schijf in box 1 en met ingang van 1 januari 2023 slechts tegen 36,93%, zie onderdeel [5.4.13](#). Als u overweegt om partneralimentatie af te kopen, is het fiscaal dus gunstiger om dat dit jaar nog te doen. Houd bij het bepalen van een eventuele optimalisatie ook rekening met de fiscale gevolgen (tarief, middeling) en de gevolgen voor de Zvw-premies bij de ontvangende ex-partner.

## 4.20 Voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting

U kunt om een voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting 2023 vragen als aannemelijk is dat de ingehouden loonbelasting hoger zal zijn dan de uiteindelijk verschuldigde inkomstenbelasting. Dit kan het geval zijn als u in 2023 aftrekposten zult hebben, zoals (hypotheek)rente in verband met de eigen woning, uitgaven voor inkomensvoorzieningen (onder andere lijfrentepremies), persoonsgebonden aftrek (onder andere alimentatie) en verliezen uit werk en woning uit voorgaande jaren.

## 4.21 Inkomstenbelasting terugvragen

Is het bedrag dat u aan belasting kunt terugkrijgen gelijk aan of hoger dan de teruggaafgrens, dan kunt u dit tot vijf jaar na afloop van het kalenderjaar nog herstellen. De termijn voor inkomsten uit het jaar 2017 eindigt dus op 31 december 2022. Teruggaaf kan bijvoorbeeld worden gevraagd met de Aangifte-app, de online aangifte of het aangifteprogramma (voorheen ging dit via een T-biljet). De teruggaafgrens voor 2022 bedraagt € 16.

## 4.22 Toeslagen

Onder omstandigheden kunt u van de overheid een bijdrage ontvangen in de kosten van het levensonderhoud van uw kind, kinderopvang, huur en de premie van een zorgverzekering. Deze toeslagen vraagt u aan bij de Belastingdienst. Aan de aanvraag zijn termijnen verbonden.

## 4.23 Partnerschap en Successiewet

De Successiewet, waarin de heffing van erf- en schenkbelasting is geregeld, kent een hoge vrijstelling (maximaal € 680.645 in 2022) en een relatief laag tarief (10-20%) voor de verkrijging van vermogen door overlijden van de partner. Deze partnervrijstelling wordt mogelijk verminderd als gevolg van een nabestaandenpensioen of een lijfrente waar de langstlevende recht op heeft tot een bedrag van minimaal € 175.837 (jaar 2022). De vrijstelling voor de schenkbelasting in geval van een verkrijging door een partner bedraagt in 2022 € 2.274. Het tarief bedraagt ook in geval van schenking aan een partner 10-20%.

Ook samenwoners kunnen gebruikmaken van de hoge vrijstelling voor de erfbelasting en het relatief lage tarief, mits zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. Informeer tijdig naar de mogelijkheden en de gevolgen bij uw adviseur.

## 4.24 Schenkingsvrijstelling

In 2022 zijn schenkingen door ouders aan kinderen tot de volgende bedragen vrijgesteld van schenkbelasting:

Kind	€ 5.677
Kind tussen 18 en 40 jaar (eenmalig) naar keuze en onder voorwaarden:	
• ter vrije besteding;	€ 27.231
• voor studie;	€ 56.724
• voor eigen woning.	€ 106.671

Voor de eenmalig verhoogde vrijstelling komt men in aanmerking indien aan de gestelde voorwaarden is voldaan en indien op de vrijstelling een beroep wordt gedaan in de aangifte schenkbelasting (en u nog niet eerder een beroep op deze vrijstelling hebt gedaan, behoudens overgangsrecht). Indien het kind niet aan de leeftijdsvoorwaarde voldoet maar zijn partner wel, kunt u als (schoon)ouders wellicht ook gebruikmaken van de verhoogde vrijstelling. De aangifte schenkbelasting voor schenkingen in het kalenderjaar 2022 moet worden ingediend voor 1 maart 2023.

Met ingang van 1 januari 2017 is de eenmalige vrijstelling voor een schenking die verband houdt met de eigen woning (weer) verhoogd, waarbij de beperking dat de schenking moet zijn gedaan door een ouder aan een kind is vervallen. Wel geldt dat de verkrijger tussen 18 en 40 jaar oud moet zijn en dat aan de overige voorwaarden moet worden voldaan. Het overgangsrecht is ingewikkeld; welke bedragen exact nog belastingvrij mogen worden geschonken hangt af van welke bedragen u in welke jaren voor welke doeleinden hebt geschonken. Raadpleeg uw adviseur voor meer informatie.

Houd er rekening mee dat door een maatregel in het Belastingplan 2023 de schenkingsvrijstelling voor de eigen woning met ingang van 1 januari 2023 wordt verlaagd tot het bedrag van de eenmalig verhoogde vrijstelling voor de schenking ter vrije besteding (€ 28.947 in 2023) en met ingang van 1 januari 2024 wordt afgeschaft, zie ook onderdeel [5.8.1](#).

## 4.25 Schenking via schuldiggerkenning

De schuldiggerkenning uit vrijgevigheid is een wijze van vermogensoverheveling waarbij de schenker de beschikkingsmacht over het vermogen niet verliest, maar toch een voordeel voor de erfbelasting kan worden bereikt. De vordering is voor de begiftigde een vermogensbestanddeel in box 3; de schenker heeft een schuld in box 3. De schuldiggerkenning moet worden geregeld via een notariële akte. Over de schuld moet overigens in beginsel jaarlijks daadwerkelijk een rente van 6% worden betaald. Wordt aan een van beide eisen niet voldaan, dan wordt de schuld niet gezien als een schuld van de nalatenschap, zodat over het bedrag van de schuld geen erfbelasting wordt bespaard. Er is overigens aangekondigd dat het percentage van 6% mogelijk zal worden aangepast. Die aankondiging is op dit moment overigens nog niet geconcretiseerd in een voorstel. En ook is niet duidelijk of bij een eventuele aanpassing zal worden

voorzien in overgangsrecht voor bestaande gevallen. Het is raadzaam om in de notariële akte een clausule op te nemen die het mogelijk maakt om de gemaakte afspraken aan te passen als een wijziging van de regels dat nodig maakt.

## 4.26 Herbeoordeling testament/huwelijksgoederenregime

Met ingang van 1 januari 2018 is het huwelijksvermogensrecht ingrijpend gewijzigd. Wie trouwt zonder huwelijkse voorwaarden te hebben gemaakt, heeft niet meer automatisch een algehele gemeenschap van goederen. Wie overweegt in het huwelijk te treden, doet er goed aan om zich van de consequenties van het huwelijk te vergewissen en zich te laten adviseren over de juridische en fiscale gevolgen daarvan. De wetswijziging, die ook geldt voor het geregistreerd partnerschap, heeft geen gevolgen voor bestaande situaties. Het kan echter, ook fiscaal, toch nuttig zijn uw testament en/of huwelijksgoederenregime dit jaar nog eens kritisch te (laten) bekijken en te controleren of deze nog in lijn is met de huidige wet- en regelgeving. Dit is des te meer van belang bij veranderingen in uw persoonlijke omstandigheden. Ook ontwikkelingen in de rechtspraak lijken meer mogelijkheden te bieden voor het inrichten van huwelijkse voorwaarden waardoor op een fiscaal gunstige wijze in de verzorging van de partner kan worden voorzien.

## 4.27 Huwelijkse voorwaarden met verrekenbeding

In veel huwelijkse voorwaarden waarin een verrekenbeding is opgenomen, is bepaald dat **jaarlijks** tussen de echtgenoten een verrekening moet plaatsvinden. Als dit niet gebeurt, kan tussen de echtgenoten een schuldverhouding ontstaan, zelfs als is opgenomen dat de mogelijkheid tot verrekenen na een bepaalde termijn vervalst. Dit kan er zelfs toe leiden dat uiteindelijk tussen de echtgenoten moet worden afgerekend alsof er een gemeenschap van goederen bestaat (dus 50/50). Dit geldt ook voor geregistreerde partners. Niet verrekenen kan vergaande en ongewenste civiele en fiscale gevolgen hebben. Als u (nog) niet hebt verrekend, is het aan te raden uw financiële positie op dit punt te (laten) beoordelen.

## 4.28 Buitenlandse bronheffing op uitgekeerde dividenden

Ontvangt u dividend van buitenlandse ondernemingen, dan zal in de regel buitenlandse dividendbelasting worden ingehouden. In bepaalde gevallen kan deze worden teruggevorderd. Let in dit verband op verjaring van een eventueel vorderingsrecht. Dit kan per land verschillen. Neem hierover contact op met uw bank of adviseur.

## 4.29 Houd rekening met de wijziging in de overdrachtsbelasting

Door een maatregel in het Belastingplan 2023 gaat het algemene overdrachtsbelastingtarief met ingang van 1 januari 2023 omhoog van 8% naar 10,4%, zie ook onderdeel [5.9.1](#). Hierdoor worden alle verkrijgingen anders dan de voor eigen bewoning bedoelde woningen vanaf 2023 zwaarder belast, houd hier rekening mee.

# 5 Belastingplan 2023 en andere fiscale ontwikkelingen

Op Prinsjesdag, 20 september 2022, heeft het kabinet het pakket [Belastingplan 2023](#) aangeboden aan de Tweede Kamer. Veel van de voorgestelde maatregelen treden in werking op 1 januari 2023. Hieronder hebben wij de hoofdlijnen voor u uiteengezet. Waar mogelijk en relevant hebben wij bij de diverse deelonderwerpen ook andere, aan die onderwerpen gerelateerde fiscale maatregelen en ontwikkelingen opgenomen en daarbij aangegeven dat deze geen onderdeel uitmaken van het pakket Belastingplan 2023. Zie onderdeel [5.12](#) voor andere fiscale ontwikkelingen.

## 5.1 Vennootschapsbelasting

### 5.1.1 19% Vpb over eerste € 200.000

De tariefopstap in de vennootschapsbelasting, het gedeelte van het belastbaar bedrag waarover het lage Vpb-tarief is verschuldigd ('mkb-schijf'), wordt vanaf 2023 ingekort van € 395.000 naar € 200.000. Daarnaast wordt voorgesteld het tarief in deze schijf ('mkb-tarief') te verhogen van 15% naar 19%. Het reguliere Vpb-tarief blijft 25,8%.

### 5.1.2 Afschaffen betalingskorting (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)

De betalingskorting die nu nog wordt toegekend bij betaling ineens van de verschuldigde vennootschapsbelasting voor de eerste betalingstermijn (in plaats van in termijnen) wordt per 2023 afgeschaft.

### 5.1.3 Vastgoed buiten het fbi-regime (2024)

In de aanbiedingsbrief pakket Belastingplan 2023 heeft het kabinet aangekondigd dat per 1 januari 2024 een maatregel in de vennootschapsbelasting (Vpb) zal worden geïntroduceerd op basis waarvan fiscale beleggingsinstellingen (fbi's) niet meer direct in vastgoed mogen beleggen (vastgoedmaatregel). Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen in Nederland en buiten Nederland gelegen vastgoed. Deze vastgoedmaatregel zal volgend jaar worden opgenomen in het pakket Belastingplan 2024. De achtergrond van deze regeling is dat het kabinet wil voorkomen dat in bepaalde situaties met buitenlandse beleggers het heffingsrecht over Nederlands vastgoed in handen van fbi's niet of niet volledig geëffectueerd kan worden. De vastgoedmaatregel zorgt ervoor dat de winst van vastgoed-fbi's vanaf 1 januari 2024 wordt belast tegen het normale Vpb-tarief.

Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de vastgoedmaatregel per 1 januari 2024 zullen bepaalde (niet-beursgenoteerde) vastgoed-fbi's waarschijnlijk voor die datum herstructureren. Bij die herstructureringen speelt de overdrachtsbelasting een belangrijke rol. De herstructurering kan afhankelijk van de situatie leiden tot belastbare feiten voor de overdrachtsbelasting, waarbij de bestaande vrijstellingen niet altijd van toepassing zijn. Het kabinet zal de komende tijd onderzoek doen naar de wenselijkheid en eventuele mogelijkheden van flankerende maatregelen in 2023.

De vastgoedmaatregel heeft geen gevolgen voor de effecten-fbi's.

### 5.1.4 Voortgang nieuwe groepsregeling in de vennootschapsbelasting (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)

Er wordt gewerkt aan een nieuwe groepsregeling in de vennootschapsbelasting. Dit houdt verband met de Europeesrechtelijke kwetsbaarheid van het huidige fiscale-eenheidsregime. Hiermee samenhangend is de wet al op een aantal elementen aangepast, zie onze eerdere berichtgeving over de [Wet spoedreparatie](#)

[fiscale eenheid](#) (met in beginsel terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2018). Met betrekking tot andere elementen is het Europeesrechtelijke risico echter (mogelijk) niet volledig geweken. Op Prinsjesdag in 2020 stuurde toenmalig staatssecretaris van Financiën Vijlbrief een brief naar de Tweede Kamer, waarin hij onder meer hoofdlijnen voor een mogelijke nieuwe groepsregeling en het vervolgtraject uiteenzette. Een concreet wetsvoorstel is tot op heden nog niet ingediend.

## 5.2 Bronheffingen

### 5.2.1 *Bronbelasting over dividenden naar laagbelastende jurisdicties (2024, geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)*

In een [brief](#) van 29 mei 2020 aan de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris van Financiën aangekondigd om dividendstromen naar laagbelastende jurisdicties per 1 januari 2024 te gaan belasten. Na een [internetconsultatie](#) die liep van 25 september tot en met 23 oktober 2020 is hiertoe op 24 maart 2021 een wetsvoorstel ingediend. De achtergrond hiervan is dat het kabinet wil voorkomen dat Nederland nog langer wordt gebruikt als toegangspoort naar laagbelastende landen. Met het oog daarop is per 1 januari 2021 al een bronbelasting op renten en royalty's ingevoerd. Die heffing zal per 2024 worden aangevuld met een conditionele bronbelasting over dividenden. De maatregel gaat gelden voor geldstromen naar landen met een winstbelastingtarief van minder dan 9% en naar landen die op de Europese zwarte lijst staan, ook als Nederland met deze landen een belastingverdrag heeft. Wanneer de dividendbelasting en de conditionele bronbelasting cumuleren, zal de bronbelasting worden verminderd met de geheven dividendbelasting. Per saldo zal dus het tarief van de bronbelasting verschuldigd zijn, dat gelijk is aan het reguliere Vpb-tarief (25% in 2021 en 25,8% in 2022). Op 30 september 2021 is het wetsvoorstel aangenomen door de Tweede Kamer en op 2 november 2021 door de Eerste Kamer.

### 5.2.2 *Initiatiefwetsvoorstel conditionele eindafrekening dividendbelasting (2021, geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)*

Op 10 juli 2020 heeft het Tweede Kamerlid Snels (GroenLinks) een [initiatiefwetsvoorstel](#) ingediend bij de Tweede Kamer om een eindafrekeningsverplichting voor de dividendbelasting in te voeren bij een grensoverschrijdende zetelverplaatsing, fusie, (af)splitsing en aandelenfusie indien als gevolg daarvan de (latente) winstreserves van de in Nederland gevestigde inhoudingsplichtige overgaan naar een jurisdictie die de Nederlandse dividendbelastingclaim niet overneemt, een zogenoemde kwalificerende staat. Op 18 september 2020 diende Snels al een nota van wijziging in op het wetsvoorstel, waarbij hij tevens aankondigde dat er nog meer wijzigingen zouden volgen. Naar aanleiding van kritiek van de Raad van State heeft hij op 9 oktober 2020 uiteindelijk een [geheel vernieuwde wettekst](#) en memorie van toelichting bij de Tweede Kamer ingediend. Op 12 maart 2021 volgden de nota naar aanleiding van het verslag, waarin Snels aangaf [geen aanleiding](#) te zien om zijn voorstel in te trekken of fundamenteel te wijzigen, en een aanvullende nota van wijziging. Na het vertrek van Snels uit de Tweede Kamer heeft Kamerlid Van der Lee de verdediging van het wetsvoorstel overgenomen. Op 8 december 2021 is het voorstel [ingrijpend gewijzigd](#) op grond van een vierde nota van wijziging. Daarbij is voorgesteld om de maatregelen met terugwerkende kracht tot en met 8 december 2021, 9.00 uur in te voeren, het tijdstip waarop de vierde nota van wijziging is ingediend bij de Tweede Kamer. Op 20 mei 2022 is het negatieve advies van de Raad van State over de vierde nota van wijziging gepubliceerd. Op 15 juli 2022 heeft de staatssecretaris van Financiën meegedeeld dat het kabinet de Tweede Kamer ontraadt om het initiatiefwetsvoorstel aan te nemen.

### 5.2.3 *Dividendstripping*

In de praktijk wordt voor forse bedragen dividendbelasting ontgaan via diverse vormen van dividendstripping, die de Belastingdienst met de huidige wettelijke instrumenten niet goed kan bestrijden. Het kabinet wil dit oneigenlijk gebruik tegengaan zonder de reguliere beurshandel onnodig te raken. Om een maatregel te nemen die zoveel mogelijk recht doet aan deze wensen, is de praktijk geconsulteerd. Deze [internetconsultatie](#), getiteld 'Mogelijkheden versterking maatregelen ter voorkoming van dividendstripping', is op 15 december 2021 gestart en op 26 januari 2022 gesloten. Het



consultatiedocument bevat zes mogelijke oplossingsrichtingen en verschillende algemene vragen. Op 15 juli 2022 heeft staatssecretaris Van Rij van Financiën een [brief](#) aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin hij een beknopte samenvatting geeft van de internetconsultatie en vervolgens de beoordeling door het kabinet en het vervoltraject schetst. Hij verwacht dat de maatregelen niet eerder dan 1 januari 2024 kunnen worden ingevoerd.

## 5.3 Inkomsten- en vennootschapsbelasting

### 5.3.1 Verhoging MIA en EIA

De milieu-investeringsaftrek (MIA) en energie-investeringsaftrek (EIA) worden verhoogd, structureel met respectievelijk € 100 en € 50 miljoen per jaar vanaf 2023. Momenteel worden de EIA en MIA geëvalueerd. De evaluaties zullen begin 2023 worden afgerond.

### 5.3.2 Willekeurige afschrijving aangewezen bedrijfsmiddelen

Investerings in nieuw aangewezen bedrijfsmiddelen in 2023 mogen willekeurig worden afgeschreven. Dit wordt vormgegeven via lagere regelgeving. De willekeurige afschrijving ziet op aangewezen bedrijfsmiddelen die niet eerder in gebruik zijn genomen, voor zover de belastingplichtige ter zake van de aanschaffing verplichtingen is aangegaan of ter zake van de voortbrenging voortbrengingskosten heeft gemaakt in het kalenderjaar 2023. Deze willekeurige afschrijving houdt grofweg in dat een belastingplichtige in het investeringsjaar (kalenderjaar 2023) tot maximaal 50% van de investering willekeurig en het restant regulier af mag schrijven, waardoor een liquiditeitsvoordeel kan worden behaald. Het totaal aan afschrijvingen over de gehele levensduur van het bedrijfsmiddel verandert niet, dit wordt deels naar voren gehaald.

## 5.4 Inkomstenbelasting

### 5.4.1 Verlaging basistarief box 1

Het basistarief in box 1 (inclusief premies volksverzekeringen) wordt met ingang van 2023 verlaagd van 37,07% naar 36,93%. Dit basistarief gaat gelden voor het inkomen tot € 73.031. Het daarboven geldende toptarief blijft 49,5%. Voor AOW-gerechtigden gaat tot een inkomen van € 37.149 (of € 38.703 indien geboren voor 1946) het tarief met ingang van 2023 van 19,17% naar 19,03%.

### 5.4.2 Twee aanmerkelijkbelangtarieven: 24,5% en 31% (2024)

Op dit moment kent box 2 één tarief van 26,9%. Met ingang van 2024 worden twee tariefschijven geïntroduceerd in box 2. Daarbij wordt de eerste € 67.000 aan inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2-inkomen) belast tegen een tarief van 24,5% en het meerdere tegen een tarief van 31%. Dit geldt per persoon. Door het invoeren van een progressief tarief stimuleert het kabinet de aanmerkelijkbelanghouder om jaarlijks een beperkt bedrag aan dividend uit te keren, waardoor belastinguitstel wordt tegengegaan. Met het hoge tarief tracht het kabinet de belastingdruk in box 2 meer in lijn te brengen met de belastingdruk in box 1 voor ondernemers. In 2023 blijft het aanmerkelijkbelangtarief 26,9%.

### 5.4.3 Verhoging tarief box 3

Het tarief in box 3 gaat in drie jaar stapsgewijs omhoog van 31% in 2022 naar 34% in 2025. Om kleine spaarders te ontzien, wordt het heffingvrije vermogen met ingang van 2023 verhoogd van € 50.650 naar € 57.000 (€ 114.000 gezamenlijk voor partners).

### 5.4.4 Codificatie rechtsherstel en overbrugging box 3

Het pakket Belastingplan 2023 bevat de uitwerking van het rechtsherstel voor box 3 voor de jaren 2017 tot en met 2022 naar aanleiding van het zogeheten Kerstarrest van de Hoge Raad. Daarnaast is er een wetsvoorstel voor box 3 voor de jaren 2023 tot en met 2025. Dit is een overgangsmaatregel, omdat het kabinet vanaf 2026 een box 3-heffing over het werkelijke rendement wenst in te voeren.

## Achtergrond

Op 24 december 2021 heeft de Hoge Raad in het kader van een massaalbezwaarprocedure geoordeeld dat de box 3-heffing voor de jaren 2017 en 2018 [op stelselniveau strijdig](#) is met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en belanghebbende rechtsherstel geboden door in plaats van het forfaitaire rendement alleen het werkelijke rendement in de heffing te betrekken. Op 4 februari 2022 heeft de inspecteur collectief uitspraak gedaan op het massaal bezwaar tegen de box 3-heffing voor de jaren 2017 tot en met 2020 en de bezwaarschriften [gegrond verklaard](#). In Kamerbrieven van 15 april 2022 heeft de staatssecretaris van Financiën [varianten voor rechtsherstel](#) voor de jaren 2017 tot en met 2022 beschreven en aangegeven dat de overgangsregeling voor de opvolgende jaren daarop zal aansluiten. Ook heeft hij de contouren geschetst voor een box 3-heffing op basis van werkelijk rendement, zoals het kabinet die vanaf 2026 (oorspronkelijk: 2025) beoogt in de vorm van een vermogensaanwasbelasting.

Op 28 april 2022 heeft de staatssecretaris van Financiën bekendgemaakt dat rechtsherstel zal plaatsvinden volgens de zogeheten '[forfaitaire spaarvariant](#)'. Deze variant gaat uit van drie vermogenscategorieën met elk een eigen forfait: voor banktegoeden, schulden en overige bezittingen. Voor banktegoeden wordt uitgegaan van een actuele spaarrente, voor schulden wordt aangesloten bij de hypotheekrente en voor de overige bezittingen wordt – net als in het huidige box 3-stelsel – uitgegaan van het meerjarige gemiddelde rendement voor beleggingen. Dit is een gewogen rendement van het meerjarige gemiddelde rendement van obligaties, aandelen en vastgoed. Deze forfaits worden toegepast op de werkelijke vermogensmix, dat wil zeggen: op de werkelijke banktegoeden, de werkelijke schulden en de werkelijke overige bezittingen. De forfaitaire vermogensmix die het box 3-stelsel nu hanteert, wordt dus verlaten.

Op vrijdag 20 mei 2022 oordeelde de Hoge Raad – kort samengevat – dat er [geen juridische verplichting bestaat om rechtsherstel te bieden](#) aan mensen die geen bezwaar hebben gemaakt tegen box 3 en van wie de aanslag al definitief vaststaat.

Op 30 juni 2022 zijn in een [beleidsbesluit](#) beleidsregels vastgelegd om de precieze vormgeving van het rechtsherstel te verankeren. Dit beleidsbesluit wordt nu in wetgeving omgezet via het zelfstandig wetsvoorstel Wet rechtsherstel box 3. De overgangsregeling voor de jaren 2023 tot en met 2025 is uitgewerkt in de Overbruggingswet box 3.

### *Geen rechtsherstel niet-bezwaarmakers, kunnen wel 'meeliften' met procedures*

Bij brief van 20 september 2022 heeft de staatssecretaris van Financiën aan de Tweede Kamer meegedeeld dat niet-bezwaarmakers van wie de aanslagen IB/PVV onherroepelijk vaststonden op 24 december 2021, niet zullen worden gecompenseerd en dat hun eventuele verzoeken om ambtshalve vermindering zullen worden afgewezen. Recentelijk is gebleken dat niet-bezwaarmakers in groten getale verzoeken tot vermindering van hun aanslagen inkomstenbelasting doen bij de Belastingdienst. Het indienen van de verzoeken levert veel werk op voor belastingplichtigen, belastingadviseurs en de Belastingdienst. De staatssecretaris van Financiën heeft op 4 november 2022 een [brief](#) aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin hij toezegt een procedure 'massaal bezwaar plus' in te gaan richten. Voor niet-bezwaarmakers wordt het mogelijk om voor de jaren 2017 tot en met 2020 'mee te liften' op de procedures die gevoerd zullen gaan worden over box 3 rechtsherstel voor niet-bezwaarmakers.

### *Wet rechtsherstel box 3*

De Wet rechtsherstel box 3 ziet op het rechtsherstel voor aanslagen IB/PVV over de jaren 2017, 2018, 2019 of 2020 die op 24 december 2021 nog niet onherroepelijk vaststonden. Ook aanslagen IB/PVV over de jaren 2021 en 2022 vallen onder deze wet.

In lijn met het beleidsbesluit gaat de Wet rechtsherstel box 3 uit van de 'forfaitaire spaarvariant' voor de berekening van het voordeel uit sparen en beleggen (box 3). Verder vindt de vaststelling van de forfaitaire rendementspercentages voor de vermogenscategorieën banktegoeden en schulden na afloop van het respectievelijke jaar plaats.

Net als bij het beleidsbesluit geldt dat deze wet voor belastingplichtigen uitsluitend kan leiden tot een lager voordeel uit sparen en beleggen en niet tot een hoger voordeel uit sparen en beleggen dan in de oorspronkelijke box 3-wetgeving.

Tot slot is in de Wet rechtsherstel box 3 een bepaling opgenomen die de voorkoming van dubbele belasting in verband met buitenlandse bezittingen en schulden regelt.

### *Overbruggingswet box 3*

De Overbruggingswet box 3, die ziet op de jaren 2023 tot en met 2025, is grotendeels in lijn met de Wet rechtsherstel box 3. In tegenstelling tot de Wet rechtsherstel box 3 is het onder de Overbruggingswet box 3 niet meer zo dat het oorspronkelijke box 3-stelsel nog mag worden toegepast als dat gunstiger is. Voorts bevat de Overbruggingswet box 3 een aantal afwijkingen ten opzichte van de Wet rechtsherstel box 3. Zo wordt contant geld in de vermogenscategorie banktegoeden opgenomen. Verder kent de Overbruggingswet box 3 een vrijstelling voor groene spaartegoeden en beleggingen. De vaststelling van de forfaitaire rendementspercentages voor de vermogenscategorieën banktegoeden en schulden vindt achteraf plaats. Door de forfaitaire rendementspercentages na afloop van het kalenderjaar vast te stellen wordt getracht zo dicht mogelijk bij de werkelijk behaalde rendementen aan te sluiten. Dat betekent wel dat gedurende het kalenderjaar niet precies duidelijk zal zijn wat de belastingdruk wordt. Voor de categorie overige bezittingen wordt net als nu aangesloten bij het langetermijnrendement op onroerende zaken, aandelen en obligaties.

De Overbruggingswet box 3 voorziet in een antimisbruikbepaling om peildatumarbitrage te voorkomen. Deze bepaling zorgt ervoor dat het tijdelijk omzetten van vermogensbestanddelen niet tot een lagere belastingheffing kan leiden. Er is gekozen voor een arbitrageperiode van drie maanden, zodat transacties voor 1 oktober en na 31 maart die leiden tot een andere, fiscaal gunstigere verdeling tussen de vermogenscategorieën niet als arbitragehandeling worden aangemerkt. Bij transacties binnen de arbitrageperiode moet op verzoek aannemelijk kunnen worden gemaakt dat sprake is geweest van zakelijke overwegingen. In 2024 wordt de antimisbruikbepaling geëvalueerd zodat de werking in de praktijk ervan gedurende de voorziene looptijd van het Overbruggingswet box 3 kan worden geanalyseerd en zo nodig aangepast. Tot slot is een aanpassing opgenomen ten behoeve van de in de winstfeer aftrekbare gebruiksvergoeding voor tot privévermogen van de ondernemer behorende bezittingen die mede in die onderneming worden gebruikt. Deze vergoeding wordt genormeerd, zodat niet meer aftrek in aanmerking kan worden genomen dan het ter zake van die bezittingen in box 3 in aanmerking te nemen rendement.

### *5.4.5 Actualisering en beperking leegwaarderatio*

Zowel in box 3 van de inkomstenbelasting als in de erf- en schenkbelasting wordt de waarde van verhuurde woningen met huurbescherming bepaald door de WOZ-waarde te vermenigvuldigen met de leegwaarderatio. De gedachte achter de leegwaarderatio is dat een huurder met huurbescherming een waardedrukkend effect heeft op de waarde van een woning. Voorgesteld wordt om deze leegwaarderatio per 1 januari 2023 te actualiseren. De voorgestelde actualisatie van de leegwaarderatio heeft onder meer tot gevolg dat bij een jaarlijkse huurprijs van meer dan 5% ten opzichte van de WOZ-waarde, het percentage van de leegwaarderatio wordt verhoogd naar 100%.

Daarnaast wordt voorgesteld om een onder een tijdelijk huurcontract verhuurde woning uit te sluiten van de toepassing van de leegwaarderatio. Bij een tijdelijk huurcontract krijgt de eigenaar namelijk op korte termijn het volle en onbezwaarde eigendom over de woning, zodat er vrijwel geen sprake is van een waardedrukkend effect van de verhuurde toestand. Het een en ander betekent dat de leegwaarderatio per 2023 alleen kan worden toegepast op een onder een vast huurcontract verhuurde woning waarbij de huurder huurbescherming geniet.

In aanvulling hierop stelt het kabinet ook voor om bij verhuur aan gelieerde partijen (zoals een zoon of dochter) uit te gaan van het hoogste percentage in de tabel van de leegwaarderatio. Dat percentage zal vanaf 1 januari 2023 100% bedragen, waardoor de leegwaarderatio feitelijk ook niet meer voor dit type verhuurde woning geldt.

#### 5.4.6 Versnelde afbouw zelfstandigenaftrek

In het coalitieakkoord is afgesproken om de afbouw van de zelfstandigenaftrek – zoals geregeld in het Belastingplan 2020 en het Belastingplan 2021 – te versnellen en verder door te trekken. Het kabinet is van plan om de zelfstandigenaftrek nog sneller af te bouwen dan in het coalitieakkoord is opgenomen. Met de afbouw wordt beoogd het verschil in fiscale behandeling tussen werknemers en zelfstandigen te verkleinen.

De nu voorgestelde afbouw is zo vormgegeven dat vanaf 1 januari 2023 de zelfstandigenaftrek van € 6.310 (in 2022) tot en met 2027 wordt verlaagd met € 1.280 per jaar in 2023, 2024 en 2025, in 2026 met € 1.270, naar € 900 in 2027. Uitgesplitst per jaar betekent dit het volgende:

Jaar	Zelfstandigenaftrek
2023	€ 5.030
2024	€ 3.750
2025	€ 2.470
2026	€ 1.200
2027	€ 900

#### 5.4.7 Uutfaseren fiscale oudedagsreserve

De fiscale oudedagsreserve (FOR) houdt in dat een belastingplichtige ondernemer voor de inkomstenbelasting onder voorwaarden jaarlijks een deel van de winst fiscaal gefaciliteerd mag reserveren voor een oudedagsvoorziening. Met de Wet toekomst pensioenen wordt de ruimte vergroot om in de derde pijler fiscaal gefaciliteerd een oudedagsvoorziening op te bouwen. Dat geldt ook voor ondernemers in de inkomstenbelasting. Mede in dit licht wil het kabinet de FOR – die in veel van de gevallen uiteindelijk niet wordt benut om te voorzien in een oudedagsvoorziening – per 1 januari 2023 uutfaseren. Concreet betekent dit dat een oudedagsreserve met ingang van 1 januari 2023 niet verder meer kan worden opgebouwd, maar de tot en met 31 december 2022 opgebouwde oudedagsreserve wel op basis van de huidige regels kan worden afgewikkeld. Met betrekking tot niet met het kalenderjaar samenvallende boekjaren (de zogenoemde gebroken boekjaren) geldt dit voorstel met ingang van het eerste boekjaar dat aanvangt na 1 januari 2023.

#### 5.4.8 Afschaffen middelingsregeling

De middelingsregeling is bedoeld als tegemoetkoming voor het progressienadeel dat kan ontstaan bij belastingplichtigen met sterk wisselende inkomens in aaneengesloten kalenderjaren als gevolg van het progressieve tarief in box 1. Deze regeling is in 2018 geëvalueerd. Daarin is geconcludeerd dat de regeling beperkt doeltreffend en doelmatig is. Het kabinet stelt daarom voor de middelingsregeling per 1 januari 2023 af te schaffen, maar nog wel overgangsrecht op te nemen voor jaren na 2022, mits ook 2022 in het middelingstijdvak wordt betrokken. Concreet betekent dit dat het laatste tijdvak waarover nog gemiddeld kan worden 2022-2023-2024 is.

#### 5.4.9 Aftopping aftrek periodieke giften

De giftenaftrek voor particulieren houdt in dat periodieke giften aan algemeen nut beogende instellingen (ANBI's) of verenigingen onder bepaalde voorwaarden onbeperkt aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting. Het kabinet stelt voor om deze aftrek per 1 januari 2023 te beperken tot € 250.000 per jaar per belastingplichtige. Als de belastingplichtige een fiscale partner heeft, geldt dat bedrag voor de belastingplichtige en partner tezamen. Er geldt een overgangsperiode van vier kalenderjaren voor periodieke giften die berusten op een overeenkomst die voor 4 oktober 2022, 16.00 uur is aangegaan. Daarmee wordt bewerkstelligd dat deze giften nog gedurende maximaal vijf kalenderjaren volledig aftrekbaar zijn en wordt anticipatiegedrag voorkomen. Opgemerkt wordt dat het plafond van € 250.000 exclusief de multiplier voor giften aan culturele ANBI's is.

#### 5.4.10 Verhoging arbeidskorting

De maximale arbeidskorting stijgt met ingang van 1 januari 2023 van € 4.260 naar € 5.052. De hoogte van de arbeidskorting is afhankelijk van het inkomen uit tegenwoordige arbeid. Tot een arbeidsinkomen van € 37.626 loopt de arbeidskorting op naarmate het inkomen hoger is. Daarboven bouwt de arbeidskorting af met 6,51%.

#### 5.4.11 Afbouw algemene heffingskorting met verzamelinkomen (2025)

Het kabinet wil de afbouw van de algemene heffingskorting per 2025 laten plaatsvinden op grond van het verzamelinkomen van de belastingplichtige. Het verzamelinkomen bestaat uit het inkomen uit werk en woning (box 1), het inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) en het inkomen uit sparen en beleggen (box 3) verminderd met het daarin begrepen te conserveren inkomen. De afbouw van de algemene heffingskorting vindt nu alleen op grond van het inkomen in box 1 plaats. Het doel van de maatregel is om afbouw van de algemene heffingskorting voor iedere belastingplichtige met hetzelfde verzamelinkomen gelijk toe te passen, ongeacht de samenstelling van het inkomen, en om verzamelinkomen in het afbouwtraject van de algemene heffingskorting dat verhoudingsgewijs meer uit box 2- en box 3-inkomen bestaat, zwaarder te belasten.

#### 5.4.12 Uutfaseren inkomensafhankelijke combinatiekorting (2025)

Voorgesteld wordt om de inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK) vanaf 2025 gefaseerd af te schaffen. Het doel van de IACK is het stimuleren van alleenstaande ouders of minstverdienende partners om arbeid en zorg over jonge kinderen te combineren. De afschaffing houdt onder meer verband met een fundamentele herziening van de kinderopvangtoeslag. Het kabinet heeft er echter voor gekozen om ouders met kinderen geboren voor 1 januari 2025 het recht op de IACK te laten behouden. De afschaffing geschiedt stapsgewijs over de periode 1 januari 2025 tot 1 januari 2037. Deze vormgeving heeft als reden dat belastingplichtigen die voor 2025 al recht hebben op de IACK dit recht niet abrupt verliezen of verlaagd zien worden. Hiermee wordt voorkomen dat deze ouders – ondanks de herziening van de kinderopvangtoeslag – te maken krijgen met negatieve inkomenseffecten door het afschaffen van de IACK.

#### 5.4.13 Aftrekposten in box 1 geleidelijk naar basistarief (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)

In 2023 wordt het tarief waartegen aftrekposten in box 1 in aanmerking kunnen worden genomen verder afgebouwd. Het betreft:

- de aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning (zoals de hypotheekrenteaftrek);
- de ondernemersaftrek;
- de mkb-winstvrijstelling;
- de terbeschikkingstellingsvrijstelling;
- de persoonsgebonden aftrek (partneralimentatie, uitgaven voor specifieke zorgkosten, weekenduitgaven voor gehandicapten, aftrekbare giften en – op grond van overgangsrecht – verliezen op beleggingen in durfkapitaal).

Deze aftrekposten kunnen, voor zover ze in de hoogste schijf vallen, in 2023 slechts tegen het dan geldende basistarief van 36,93% in aftrek worden gebracht, waar dat in 2022 nog tegen 40% kan.

#### 5.4.14 Geleidelijke uutfasering aftrek geen of geringe eigenwoningschuld ('Hillenaftrek', geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)

De aftrek wegens geen of een geringe eigenwoningschuld ('Hillenaftrek') bewerkstelligt dat belastingplichtigen die hun eigenwoningschuld (bijna) volledig hebben afgelost en dus (bijna) geen rente meer betalen, een aftrekpost ontvangen die tot 2019 gelijk was aan het eigenwoningforfait (minus de eventueel nog resterende rente). Vanaf 2019 wordt de Hillenaftrek in dertig jaar in gelijke stappen uitgefaseerd. In 2023 wordt de aftrek dus nog maar voor 83 1/3% in aanmerking genomen.

#### *5.4.15 Maatregel tegen excessief lenen bij eigen vennootschap (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)*

Op 13 september 2022 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel Wet excessief lenen bij eigen vennootschap ongewijzigd [aangenomen](#). De voorgestelde moties en amendementen zijn verworpen. Het wetsvoorstel houdt in dat bij aanmerkelijkbelanghouders die meer dan € 700.000 lenen bij hun vennootschap het meerdere belast wordt als inkomen uit aanmerkelijk belang. Eigenwoningsschulden worden uitgezonderd. De maatregel gaat voor het eerst gelden voor het kalenderjaar 2023, waarbij gekeken zal worden naar de stand van de schulden per 31 december 2023. Iedere aanmerkelijkbelanghouder die meer dan € 700.000 bij zijn vennootschap heeft geleend, zal zijn positie opnieuw moeten bekijken.

#### *5.4.16 Aanpassing onzekerheidsvereiste bij periodieke giftenaftrek (2024, geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)*

Voor de aftrek van periodieke giften in de inkomstenbelasting gelden niet de drempel en het plafond die voor gewone giften gelden. Voor de kwalificatie van periodieke gift moet onder andere zijn voldaan aan het onzekerheidsvereiste. Deze onzekerheid moet minimaal 1% bedragen. In de praktijk geldt als uitgangspunt dat aan het onzekerheidsvereiste is voldaan als de periodieke gift afhankelijk is van één leven bij een termijn van vijf jaar. Het onzekerheidsvereiste wordt in de praktijk echter als complicerend ervaren. De staatssecretaris van Financiën heeft per Kamerbrief op 29 juni 2021 aangekondigd het onzekerheidsvereiste in het wetsvoorstel Fiscale verzamelwet 2024 aan te zullen passen. In de consultatieversie van het wetsvoorstel, die op 19 juli 2022 is gepubliceerd, wordt voorgesteld om periodieke giften te definiëren als aan ANBI's of verenigingen gedane giften in de vorm van vaste en gelijkmatige termijnen gedurende vijf of meer jaren die eindigen uiterlijk bij overlijden. Dit betekent dat niet langer van belang is of de overlijdenskans van de schenker groter is dan 1%. De beoogde inwerkingtreding van de wetwijziging is 1 januari 2024.

## 5.5 Loonheffingen

Ook op het gebied van de loonheffingen zijn er veranderingen. Hierover is tevens een apart [memorandum](#) beschikbaar.

### *5.5.1 30%-regeling beperkt tot de balkenendenorm (2024)*

De 30%-regeling is een fiscale faciliteit voor werknemers die vanuit het buitenland naar Nederland komen en een specifieke deskundigheid bezitten die op de Nederlandse arbeidsmarkt niet of nauwelijks aanwezig is. Op basis van deze faciliteit kan maximaal 30% van het loon onbelast worden vergoed door de werkgever. Voorgesteld wordt om de 30%-regeling te beperken tot de WNT-norm, beter bekend als de balkenendenorm (2022: € 216.000). Vanaf 1 januari 2024 is de maximale onbelaste kostenvergoeding 30% van de dan geldende WNT-norm.

Voor huidige 30%-regelingen komt een overgangsregeling. Als de werknemer in het laatste loontijdvak van 2022 de 30%-regeling geniet, gaat de aftoppingsgrens in per 1 januari 2026. Ook blijft het mogelijk te kiezen voor het onbelast vergoeden van de daadwerkelijke extraterritoriale kosten in plaats van de 30%-regeling in geval de gemaakte kosten hoger zijn dan de onbelaste vergoeding onder de 30%-regeling. De werkgever moet deze keuze jaarlijks aan het begin van het jaar maken.

### *5.5.2 Verhoging onbelaste reiskostenvergoeding*

In het [coalitieakkoord](#) kondigde het kabinet aan de onbelaste reiskostenvergoeding van (momenteel) € 0,19 per kilometer te verhogen. Deze vergoeding zal met ingang van 1 januari 2023 € 0,21 per kilometer bedragen. In 2024 stijgt de vergoeding naar € 0,22 per kilometer.

### 5.5.3 Verruiming werkkostenregeling

Via de vrije ruimte van de werkkostenregeling kunnen werkgevers onbelast vergoedingen en verstrekkingen aan hun werknemers geven in het kader van de dienstbetrekking. Voor het kalenderjaar 2022 bedraagt de vrije ruimte per werkgever 1,7% van de fiscale loonsom tot en met € 400.000 en 1,18% over het meerdere.

Aangezien de inflatie fors is toegenomen, zijn hierdoor ook vergoedingen en verstrekkingen aan werknemers duurder dan voorheen terwijl de loonsom (en daarmee derhalve ook de vrije ruimte) minder is toegenomen. De vrije ruimte over de eerste € 400.000 van de fiscale loonsom wordt in 2023 daarom verhoogd met 1,3%-punt tot 3%. Vanaf 2024 geldt een percentage van 1,92%. De vrije ruimte voor het restant van de loonsom blijft 1,18%.

### 5.5.4 Afschaffen doelmatigheidsmarge gebruikelijkloonregeling

Voor een werknemer die werkzaamheden verricht voor een lichaam waarin hij (of zijn partner) een aanmerkelijk belang heeft – ook wel directeur-groootaandeelhouder (dga) genoemd – geldt de gebruikelijkloonregeling. Op basis daarvan is het in aanmerking te nemen loon van een dga voor het jaar 2022 in beginsel het hoogste van de volgende bedragen:

- a) 75% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking;
- b) het hoogste loon van de overige werknemers van het lichaam of met het lichaam verbonden lichamen;
- c) € 48.000.

De regel onder a) houdt in dat het loon van een dga 25% lager mag worden gesteld dan het loon van de meest vergelijkbare dienstbetrekking. Het kabinet stelt voor om deze zogeheten doelmatigheidsmarge met ingang van 1 januari 2023 af te schaffen.

Dga's die hun gebruikelijk loon momenteel stellen op 75% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking moeten hun loon – wanneer de maatregel wordt aangenomen – met ingang van 2023 in beginsel dus stellen op 100% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking. Voor zover sprake is van een na 31 december 2022 doorlopende vaststellingsovereenkomst (vso) waarin de doelmatigheidsmarge is opgenomen, blijft deze vso volgens de toelichting bij de NvW – afgezien van de doelmatigheidsmarge – van kracht. Dat wil zeggen dat de belanghebbende bij de uitvoering van de vso zou moeten uitgaan van 100% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking. Of dit ook daadwerkelijk zo is, zal van de inhoud van de betreffende vso afhangen en op individuele basis moeten worden beoordeeld. In de uitvoeringstoets bij het voorstel staat dat als gevolg van de afschaffing van de marge meer discussies over de hoogte van het gebruikelijk loon worden verwacht. Daarnaast leidt de maatregel tot meer verzoeken om vooroverleg en meer benodigde tijd bij boekenonderzoeken.

### 5.5.5 Afloop versoepeling gebruikelijkloonregeling innovatieve start-ups

De versoepeling houdt in dat het belastbare loon van aanmerkelijkbelanghouders die werkzaam zijn voor een innovatieve start-up, voor de toepassing van de gebruikelijkloonregeling mag worden vastgesteld op het wettelijk minimumloon. Deze versoepeling vervalt per 1 januari 2023.

### 5.5.6 Aanwenden oudedagsverplichting voor lijfrente na uiterste ingangsdatum lijfrente

Het was vanaf 1 april 2017 tot en met 2019 mogelijk om het volledige in eigen beheer verzekerde deel van de opgebouwde pensioenaanspraak geruisloos om te zetten in een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting (ODV). Bij de invoering van de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen, is in de Wet op de loonbelasting 1964 de mogelijkheid opgenomen om een aanspraak ingevolge een ODV aan te wenden ter verkrijging van een lijfrente (of een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht). Om te kwalificeren als uitgave voor inkomensvoorziening wordt aan een lijfrente onder meer de eis gesteld dat de termijnen uit hoofde van deze lijfrente uiterlijk ingaan in het jaar waarin de belastingplichtige aan wie deze termijnen toekomen, de leeftijd bereikt die vijf jaar hoger is dan de AOW-leeftijd, dan wel dat de eerste termijn wordt uitgekeerd uiterlijk in het jaar waarin de belastingplichtige aan wie deze termijnen toekomen, de leeftijd bereikt die vijf jaar hoger is dan de AOW-

leeftijd. Deze leeftijdsgrens is ook van toepassing op lijfrenten die worden verkregen door het aanwenden van een ODV. Naar aanleiding van signalen uit de uitvoeringspraktijk is echter geconstateerd dat onverkorte toepassing van de leeftijdsgrens leidt tot ongewenste situaties. Onder bepaalde voorwaarden is de leeftijdsgrens die geldt voor de aankoop van een lijfrente daarom niet van toepassing als het bedrag van een ODV wordt aangewend ter verkrijging van een lijfrente. De aankoop van de lijfrente kwalificeert in dat geval toch als uitgave voor inkomensvoorziening. Vooruitlopend op wetgeving is hierin al voorzien door middel van een beleidsbesluit. Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld deze maatregelen te codificeren. De regering stelt voor aan deze maatregelen terugwerkende kracht te verlenen tot en met 1 april 2017.

### 5.5.7 Uitsluiten boeten negatief loon

Onder de werkkostenregeling zijn boeten, dwangsommen en geldsommen die worden opgelegd aan of verhaald op een werknemer en die rechtstreeks verband houden met het uitvoeren van de dienstbetrekking te beschouwen als beroepskosten en daarom niet als negatief loon. Niettemin wordt in de praktijk soms het standpunt ingenomen dat dergelijke boeten als negatief loon aftrekbaar zijn. Dit vindt het kabinet ongewenst. Hoewel in de Wet op de loonbelasting 1964 wel een specifieke uitsluiting is opgenomen ter zake van het onbelast kunnen vergoeden van boeten, dwangsommen en geldsommen, is dit niet expliciet geregeld voor het eventueel als negatief loon kunnen kwalificeren van het voor rekening van de werknemer komen van boeten, dwangsommen en geldsommen. Om hierover geen onduidelijkheid te laten bestaan, wordt met de voorgestelde maatregel met ingang van 2023 wettelijk vastgelegd dat boeten, dwangsommen en geldsommen die worden opgelegd aan of verhaald op een werknemer en voor rekening komen van deze werknemer niet op het loon in mindering kunnen worden gebracht.

### 5.5.8 Nieuw heffingsmoment aandelenoptierechten (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)

Als onderdeel van het vorige belastingplanpakket geeft het wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale regeling aandelenoptierechten een nieuwe invulling aan de wijze waarop aandelenoptierechten van werknemers in de loonheffingen worden betrokken. Onder de huidige wetgeving ligt het heffingsmoment van aandelenoptierechten op het moment van vervreemding of uitoefening van de opties; ook als de aandelen die worden verkregen bij het uitoefenen van de opties niet direct vervreemd kunnen worden. Dan moet wel belasting betaald worden, maar zijn er geen liquiditeiten. Dit doet zich vooral bij start-ups en scale-ups voor. Op basis van het wetsvoorstel kan er in dat geval voor worden gekozen het heffingsmoment uit te stellen. Belastingheffing vindt dan plaats op het moment waarop verkregen aandelen verhandelbaar worden over de dan geldende waarde. Onder 'verhandelbaar worden' wordt verstaan het moment waarop eventuele verkooprestricties worden opgeheven en de werknemer zijn bij uitoefening van de optie verkregen aandelen kan verkopen. Het betreft een keuzeregeling. De werknemer kan er ook nog steeds voor kiezen om de heffing te laten plaatsvinden op het moment van uitoefening van het aandelenoptierecht en dan vervolgens de verdere waardestijging (of -daling) van de aandelen in box 3 te genieten.

Om oneigenlijk gebruik en langdurig uitstel van heffing te voorkomen, worden nadere regels gesteld met betrekking tot het niet, deels of geheel verhandelbaar worden van de verkregen aandelen. Als een werknemer de verkregen aandelen niet mag verkopen als gevolg van een contractuele beperking, wordt het heffingsmoment uitgesteld tot maximaal vijf jaar na beursgang van de vennootschap waarin de aandelen worden gehouden. Als de vennootschap beursgenoteerd is, geldt het uitstel tot maximaal vijf jaar na uitoefening van het aandelenoptierecht. Voordelen zoals dividenden die in de tussentijd betaald worden, zijn belast als loon.

De oorspronkelijke ingangsdatum voor de nieuwe regeling was 1 januari 2022. De Tweede Kamer had echter twijfels bij zowel de uitvoeringslasten als de generieke toepassing van het wetsvoorstel. Daarom werd op 10 november 2021 besloten het wetsvoorstel tijdelijk aan te houden en nader onderzoek te doen. Nadien zijn meerdere mogelijkheden verkend om enerzijds de uitvoeringslasten en anderzijds de generieke toepassing te beperken. De uitkomsten van deze verkenningen hebben de staatssecretaris van Financiën niet van gedachten doen veranderen: het wetsvoorstel is [inhoudelijk niet aangepast](#), alleen de



ingangsdatum is verschoven naar 1 januari 2023. De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel op 28 juni 2022 aangenomen.

Met de nieuwe regeling komt de bestaande fiscale tegemoetkoming voor aandelenoptierechten voor start-ups met een S&O-startersverklaring per 1 januari 2023 te vervallen.

### *5.5.9 Verlaging maximumcataloguswaarde verlaagde bijtelling nulemissieauto's van de zaak (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)*

Met ingang van 2023 wordt de maximumcataloguswaarde waarover de verlaagde bijtelling van 16% voor nulemissieauto's (auto's zonder CO<sub>2</sub>-uitstoot) van de zaak wordt berekend ('cap') verlaagd van € 35.000 naar € 30.000. Voor het meerdere geldt de reguliere bijtelling van 22%. Er geldt een uitzondering voor waterstofauto's en zonnecelauto's. Daarbij is het verlaagde bijtellingspercentage van toepassing over het hele bedrag van de cataloguswaarde.

### *5.5.10 Wet toekomst pensioenen (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)*

In 2019 hebben het kabinet en sociale partners in het Pensioenakkoord een breed pakket aan maatregelen met elkaar afgesproken. Op 30 maart 2022 heeft minister Schouten voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen de uitwerking daarvan in het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen aan de Tweede Kamer aangeboden. Het pensioen wordt straks beweeglijker en sluit meer aan bij de economische ontwikkelingen. Verder wordt het pensioen voor de deelnemers transparanter en persoonlijker. Iedereen gaat pensioen opbouwen via een premieregeling. De pensioenpremie staat centraal en wordt voor alle leeftijden gelijk.

In het wetsvoorstel zijn ook afspraken gemaakt om in de transitieperiode (2023-2027) al met de blik van het nieuwe stelsel naar het huidige stelsel te kijken. Pensioenfondsen die de intentie hebben om ook de huidige pensioenen over te zetten naar het nieuwe stelsel (het zogenoemde invaren) mogen onder voorwaarden met versoepelde indexatieregels rekenen. Hierdoor is er ook in de aanloop naar de overgang op het nieuwe stelsel al meer zicht op indexatie. Voor het jaar 2022 wordt door een apart besluit geregeld dat fondsen, vooruitlopend op de nieuwe pensioenwet, ook de ruimte krijgen om sneller te indexeren. De beoogde inwerkingtredingsdatum van de nieuwe pensioenwet is 1 juli 2023. De sociale partners en pensioenuitvoerders krijgen gedurende de transitieperiode de tijd om pensioenregelingen aan te passen aan de nieuwe wetgeving, dus tot 1 januari 2027.

## 5.6 Btw

### *5.6.1 Btw-nultarief voor zonnepanelen op woningen*

Het is EU-lidstaten toegestaan om een btw-nultarief toe te passen op de levering en installatie van zonnepanelen op woningen. Het kabinet stelt voor vanaf 2023 gebruik te maken van deze mogelijkheid. Door een btw-nultarief drukt geen btw meer op de aanschaf en de installatie van de zonnepanelen op woningen. Dit geldt zowel voor zonnepanelen die op de dakbedekking worden geïnstalleerd als voor geïntegreerde zonnepanelen die tevens als dakbedekking dienen. Daardoor hebben particuliere zonnepaneelhouders geen belang meer bij het terugvragen van de btw over deze zonnepanelen. Zij hoeven zich vaak ook niet meer aan te melden voor de kleineondernemersregeling als de jaaromzet van de teruglevering van elektriciteit minder dan € 1.800 bedraagt. In de meeste gevallen kunnen zonnepanelen daardoor op woningen worden geïnstalleerd zonder btw-druk en -verplichtingen.

### *5.6.2 Normaal tarief voor lachgas*

Op grond van een uitspraak van 1 juni 2021 van Hof Arnhem-Leeuwarden is de levering van patronen met lachgas die waren gebruikt in slagroomsputbussen belast tegen het verlaagde btw-tarief van 9%. Dit vindt het kabinet ongewenst, omdat lachgas in de praktijk ook wordt gebruikt als recreatief roesmiddel. De levering van lachgas wordt uitgesloten van de toepassing van het verlaagde tarief. Voor lachgas dat gebruikt wordt als geneesmiddel blijft het verlaagde tarief wel gelden.

### 5.6.3 CESOP: vanaf 2024 grensoverschrijdende betalingen rapporteren voor de btw (geen onderdeel Pakket Belastingplan 2023)

Om btw-fraude bij grensoverschrijdende internetverkoop van goederen en diensten (e-commerce) op te sporen en te bestrijden, heeft de EU besloten om een centraal Europees systeem voor het verzamelen en uitwisselen van betaalgegevens in te voeren: het Central Electronic System of Payment Information, CESOP. Van betalingsdianstaaubieders wordt verwacht dat zij inlichtingen over grensoverschrijdende betalingen verstrekken aan CESOP. Hiermee zou het gemakkelijker moeten worden voor de verschillende belastingdiensten om mogelijke btw-fraude op te sporen. De regels zijn van toepassing op binnen én buiten de EU gevestigde verkopers. De beoogde invoeringsdatum van het systeem is 1 januari 2024. Op 24 oktober 2022 heeft de staatssecretaris van Financiën een [voorstel](#) ingediend (Wet implementatie Richtlijn betalingsdianstaaubieders) voor de implementatie van CESOP in de Nederlandse Wet op de omzetbelasting 1968.

## 5.7 Formeelrechtelijke wijzigingen

### 5.7.1 Verruiming achterwege blijven van invorderingsrente

In uitzonderlijke omstandigheden kan de ontvanger besluiten om de invordering van belastingsschulden aan te houden. Ook in dergelijke gevallen wordt er op grond van de huidige wet- en regelgeving na het vervallen van de enige of laatste betalingstermijn invorderingsrente in rekening gebracht. Dit kan onredelijk uitwerken, bijvoorbeeld als sprake is van een situatie waarbij de belastingsschuldige geen verwijt kan worden gemaakt voor het aanhouden van de invordering. Op dit moment bevat de Invorderingswet 1990 een limitatieve opsomming van situaties waarin geen invorderingsrente in rekening wordt gebracht. Om sneller te kunnen inspelen op de wens om in een uitzonderlijke situatie geen invorderingsrente in rekening te brengen, wordt de Invorderingswet 1990 gewijzigd. De wijziging houdt in dat bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat in een specifieke situatie geen invorderingsrente in rekening wordt gebracht. Vijf jaar na de inwerkingtreding zal worden gezien of de voorgestelde delegatiebepaling daadwerkelijk een oplossing biedt om sneller te kunnen inspelen op de wens om in geval van uitzonderlijke omstandigheden geen invorderingsrente in rekening te brengen.

### 5.7.2 Rentestop en maatwerk belastingrente (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)

De in rekening te brengen belastingrente wordt in het Wetsvoorstel fiscale verzamelwet 2023 op twee punten beperkt. In de eerste plaats wordt bij naheffingsaanslagen (aangiftebelastingen) op verzoek het tijdvak waarover de belastingrente wordt berekend ingekort tot tien weken na dat verzoek. Als een naheffingsaanslag later dan tien weken na het verzoek wordt opgelegd, wordt over de periode na die tien weken derhalve geen belastingrente meer berekend. Onder een verzoek tot het opleggen van een naheffingsaanslag wordt bijvoorbeeld een correctiebericht (loonheffingen) verstaan. Deze wijziging gaat in met ingang van 1 januari 2023, maar geldt nog niet voor de omzetbelasting. Voor aanslagbelastingen bestaat al een zogenoemde rentestop. In de tweede plaats komt er een maatwerkregeling voor de belastingrente. In een aantal gevallen blijkt de berekening van de belastingrente te hard uit te vallen, met name als deze wordt berekend over een periode waarin het geld reeds bij de Belastingdienst stond. Met ingang van 1 januari 2023 kan aan de inspecteur in dergelijke gevallen en in een aantal apart aangewezen gevallen waarin de belastingrente ook te streng uitpakt, het verzoek worden gedaan om de belastingrente te verminderen. Dit kan voor zover de belastingrente is vastgesteld op aanslagen die op 1 januari 2023 nog niet onherroepelijk vaststaan. Deze regeling maatwerk belastingrente geldt (nog) niet voor de omzetbelasting en loonbelasting.

### 5.7.3 Renseigneringsverplichting 'zzp'ers' (geen onderdeel pakket Belastingplan 2023)

Per 1 januari 2022 is een aanvullende renseigneringsverplichting in het leven geroepen. Deze aanvulling betreft de verplichting tot het uit eigen beweging renseigneren van betalingen aan natuurlijke personen voor verrichte werkzaamheden en diensten. Deze renseignering is in beginsel gericht op de resultaatgenieters, maar er zijn situaties denkbaar waarin het toepassingsbereik ruimer is dan alleen resultaatgenieters. Deze renseigneringsverplichting wordt aangeduid als UBD, dat staat voor 'uitbetaalde bedragen aan derden'. Als te renseigneren gegevens zijn aangewezen:

- naam, adres en geboortedatum van de ontvanger van de betaling;
- burgerservicenummer (BSN) van de ontvanger van de betaling;
- de in het kalenderjaar betaalde bedragen (inclusief kostenvergoedingen).

Degenen die moeten renseigneren aan de Belastingdienst zijn inhoudingsplichtigen voor de loonbelasting en collectieve beheersorganisaties. Er gelden een aantal uitzonderingen voor de renseigneringsverplichting, waaronder voor betalingen aan bepaalde vrijwilligers, betalingen aan personen die voor de diensten of werkzaamheden een btw-factuur uitreiken, of bij een op verzoek door de belastingdienst verleende vrijstelling.

De renseignering over jaar 2022 dient uiterlijk 31 januari 2023 plaats te vinden.

## 5.8 Erf- en schenkbelasting

### 5.8.1 Verlaging (2023) en afschaffing (2024) schenkingsvrijstelling eigen woning ('jubelton')

De schenkingsvrijstelling eigen woning (ook wel bekend als de 'jubelton') van thans € 106.671 wordt per 1 januari 2024 afgeschaft. Per 1 januari 2023 wordt de vrijstelling reeds verlaagd tot het bedrag van de zogeheten eenmalig verhoogde vrijstelling voor schenkingen van ouders aan hun kinderen tussen de 18 en 40 jaar (bedrag 2023: € 28.947). Effectief betekent dit voor schenkingen door ouders aan kinderen dat de schenkingsvrijstelling voor de eigen woning wordt afgeschaft. De 'gewone' eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling is immers, anders dan de schenkingsvrijstelling eigen woning, niet aan bestedingsvoorwaarden gebonden. Voor schenkingen aan kinderen van 40 jaar of ouder en aan 'niet-kinderen' blijft de schenkingsvrijstelling eigen woning in 2023 relevant.

In samenhang met de verlaging per 1 januari 2023 en afschaffing per 1 januari 2024 wordt voorgesteld de huidige spreidingsmogelijkheid – het in een jaar onbenutte deel van de jubelton mag in de volgende twee jaar nog worden benut – te laten vervallen voor schenkingen voor de eigen woning die voor het eerst in 2023 worden gedaan, en de spreidingsmogelijkheid voor schenkingen voor de eigen woning die in 2022 zijn gedaan te beperken tot twee jaar. Dit laatste betekent concreet dat een bij een schenking in 2022 onbenut gebleven deel van de vrijstelling van € 106.671 nog kan worden benut bij een schenking in 2023, maar niet meer voor een schenking in 2024.

## 5.9 Overdrachtsbelasting

### 5.9.1 Verhoging algemeen tarief naar 10,4%

Het kabinet stelt voor om het algemene tarief van de overdrachtsbelasting te verhogen van 8% naar 10,4% per 1 januari 2023. Eerder was al aangekondigd dat het tarief van 8% zou stijgen naar 9%, respectievelijk 10,1%, maar dat wordt dus nu 10,4%. De verkrijging van een woning door een natuurlijk persoon die deze zelf als hoofdverblijf gaat gebruiken blijft belast tegen 2%, dan wel 0% als de startersvrijstelling van toepassing is. De maatregel zorgt ervoor dat alle verkrijgingen anders dan de voor eigen bewoning bedoelde woningen zwaarder belast gaan worden. De regeling wordt in de loop van 2024 geëvalueerd.

## 5.10 Belastingen op milieugrondslag

### 5.10.1 Aanscherping CO<sub>2</sub>-heffing voor de industrie

In het Klimaatakkoord is voor de industrie de doelstelling opgenomen om de uitstoot van broeikasgassen in 2030 met 14,3 megaton te verminderen. De CO<sub>2</sub>-heffing industrie is per 1 januari 2021 geïntroduceerd om deze emissiereductiedoelstelling voor de industrie te borgen. Bedrijven die meer broeikasgassen uitstoten dan de vrijgestelde emissieruimte moeten over deze uitstoot heffing betalen. De vrijgestelde emissieruimte wordt toegekend in de vorm van verhandelbare dispensatierechten. Het aantal dispensatierechten wordt hierbij geleidelijk verminderd tot een emissieruimte die correspondeert met de emissiereductiedoelstelling in 2030.

Een van de maatregelen uit het [coalitieakkoord](#) is om de huidige CO<sub>2</sub>-heffing industrie aan te scherpen, zodat ten opzichte van de huidige reductiedoelstelling van 14,3 megaton een extra CO<sub>2</sub>-reductie wordt gerealiseerd van vier megaton in 2030. De nu voorliggende wetswijziging zorgt per saldo voor een versnelde lineaire afbouw van het aantal dispensatierechten voor de industrie om uitvoering te geven aan deze maatregel. De reductiefactor wordt per 1 januari 2023 in lineaire stappen aangepast, zodat in 2030 naar verwachting 4,85 megaton minder dispensatierechten worden uitgegeven. De reductiefactor daalt in 2023 van 1,227 (herijkte reductiefactor) naar 1,213. De jaarlijkse afname van de reductiefactor wordt ook groter, van 0,064 naar 0,078.

Het tariefpad van de CO<sub>2</sub>-heffing industrie wordt niet gewijzigd per 1 januari 2023. In 2024 wordt dan bezien of voor het behalen van de verhoogde emissiereductiedoelstelling ook een aanpassing van het tarief van de CO<sub>2</sub>-heffing per 1 januari 2025 nodig is.

### 5.10.2 Wet minimum CO<sub>2</sub>-prijs industrie

Zoals afgesproken in het [coalitieakkoord](#) wordt per 1 januari 2023 een minimum CO<sub>2</sub>-prijs industrie geïntroduceerd. Deze minimum CO<sub>2</sub>-prijs maakt onderdeel uit van de bestaande CO<sub>2</sub>-heffing industrie en vormt een aanvulling op de voorgestelde herijking en aanscherping van deze heffing. Er wordt, naast het bestaande tarief van de CO<sub>2</sub>-heffing industrie, een tweede tarief geïntroduceerd in de CO<sub>2</sub>-heffing industrie. Dit zorgt ervoor dat er ook een minimumprijs gaat gelden voor emissies waarvoor een bedrijf dispensatierechten voor de CO<sub>2</sub>-heffing industrie heeft ontvangen. Hiermee wordt bereikt dat over de volledige broeikasgasemissies een minimumprijs geldt voor de industrie.

De regering kiest er nu voor om de hoogte van de minimum CO<sub>2</sub>-prijs industrie gelijk te stellen aan de hoogte van de minimum CO<sub>2</sub>-prijs elektriciteitsopwekking. Dit betekent dat de minimum CO<sub>2</sub>-prijs industrie, zonder de toe te passen vermindering met de EU ETS-termijnkoers, lineair oploopt van € 16,40 in 2023 naar € 31,90 euro per ton kooldioxide-equivalent in 2030. Dit is lager dan het bestaande tarief van de CO<sub>2</sub>-heffing industrie, die lineair oploopt van € 52,62 euro in 2023 naar € 128,71 per ton kooldioxide-equivalent in 2030.

De minimum CO<sub>2</sub>-prijs industrie wordt geheven bij de belastingplichtigen die onder de huidige CO<sub>2</sub>-heffing industrie vallen. De belastingplichtigen zijn de exploitanten van een industriële installatie. Daarnaast geldt de minimum CO<sub>2</sub>-prijs ook voor afvalverbrandings- en lachgasinstallaties.

### 5.10.3 Samenhangende wijzigingen Wet belastingen op milieugrondslag en Wet opslag duurzame energie- en klimaattransitie

- In het [coalitieakkoord](#) is afgesproken de tarieven in de energiebelasting te wijzigen teneinde een prikkel te geven om minder aardgas te verbruiken en elektrificatie te bevorderen. Ter uitvoering van deze maatregel stelt het kabinet voor om vanaf 2024 stapsgewijs het tarief voor elektriciteit in de eerste verbruiksschijf te verlagen en het tarief voor aardgas in de eerste verbruiksschijf te verhogen. Vanaf 2024 komen er binnen deze schijven korte extra schijven voor elektriciteit en aardgas om desgewenst met name huishoudens gericht tegemoet te kunnen komen via de tarieven in de energiebelasting.

- Om de verduurzamingsprikkel te vergroten stelt het kabinet voor om de tariefstructuur in de energiebelasting met structureel € 500 miljoen minder degressief te maken en om met structureel € 500 miljoen het tarief in de tweede en derde verbruiksschijf voor elektriciteit te verlagen. In 2024 en 2025 worden de wijzigingen van deze variant in twee stappen in de tarieven van de energiebelasting opgenomen.
- Conform de afspraken in het coalitieakkoord wordt gewerkt aan een wetsvoorstel voor een bijmengverplichting voor groen gas. Daardoor zullen de kosten voor de consumptie van aardgas stijgen, aangezien groen gas duurder is dan aardgas. Om dit effect te dempen, stelt het kabinet voor om de belastingvermindering per aansluiting op het elektriciteitsnet met een verblijfsfunctie structureel te verhogen per 1 januari 2023.
- Het kabinet stelt voor de ODE-tarieven per 1 januari 2023 te integreren in de tarieven van de energiebelasting, deze daarna op € 0 te stellen en om per 1 januari 2024 de Wet ODE in te trekken. De ODE is ingevoerd met als doel de Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++) te financieren en kent dezelfde systematiek als de energiebelasting. Met de ontkoppeling van de SDE++ vervalt het bestaansrecht van de ODE als losse heffing naast de energiebelasting. Daarom stelt het kabinet voor om de ODE te laten vervallen als losstaande heffing en het tariefpad van de ODE te laten opgaan in de energiebelasting. Hiermee wordt het belastingstelsel vereenvoudigd.
- Tot slot zijn het kabinet en de energiebedrijven het eens geworden over maatregelen om de energierekening omlaag te brengen. Het gaat om een prijsplafond. Kern van de plannen is dat de overheid vanaf 1 januari 2023 een deel van de energierekening van huishoudens overneemt. Voor november en december 2022 wordt het voorschotbedrag verlaagd. Het prijsplafond komt in de plaats van de maatregelen in de energiebelasting die erop gericht waren om de kostenstijging van energie te dempen in 2023.

#### 5.10.4 Verhoging vliegbelasting

Het tarief van de vliegbelasting wordt met ingang van 1 januari 2023 verhoogd met € 17,95. Omdat het huidige tarief van € 7,947 jaarlijks wordt geïndexeerd, komt het nieuwe tarief inclusief indexatie en verhoging uit op € 26,43 per vertrekkende passagier. De structuur van de vliegbelasting blijft ongewijzigd.

#### 5.10.5 Verlaagd tarief openbare laadpalen

Tot eind 2024 geldt een verlaagd tarief in de energiebelasting voor elektriciteit geleverd aan oplaadinstallaties voor elektrische voertuigen die beschikken over een zelfstandige aansluiting. Dit betreft in de praktijk de openbare laadpalen.

### 5.11 Varia Belastingplan 2023

#### 5.11.1 Verbruiksbelasting

- De **verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken** wordt per 2024 verhoogd van € 8,83 per hectoliter naar € 26,13 per hectoliter.
- **Mineraalwater** wordt per 1 januari 2024 uitgezonderd van de verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken.

#### 5.11.2 Accijnzen

- Voorgesteld wordt om de verlaagde accijnstarieven **voor ongelode benzine, diesel en LPG** zoals die van toepassing zijn sinds 1 april 2022 tot eind 2022, te verlengen tot en met 30 juni 2023. De accijnstarieven bedragen daardoor ook per 1 januari 2023 voor ongelode benzine 65,1 cent, voor diesel 41,7 cent en voor LPG 15,35 cent. Voor de periode 1 juli tot en met 31 december 2023 wordt voorgesteld om de hoge brandstofprijzen incidenteel gedeeltelijk te blijven dempen. De accijnstarieven

per liter bedragen daardoor per 1 juli 2023 voor ongelode benzine 78,91 cent, voor diesel 51,63 cent en voor LPG 18,82 cent.

- Het laagste tarief in de **bieraccijns** (voor de lichte bieren) komt overeen met het tarief van de verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken en wordt met ingang van 2023 en 2024 met dezelfde bedragen verhoogd als het tarief van de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken. In 2023 bedraagt het tarief dus € 20,20 per hectoliter en vanaf 2024 bedraagt het tarief € 22,67 per hectoliter.
- Het tarief van de accijns van 1.000 stuks **sigaretten** wordt in april 2023 verhoogd met € 50,33 en in april 2024 met € 50,34. De gemiddelde verkoopprijs voor een pakje sigaretten van 20 stuks komt in 2024 daardoor uit op ongeveer € 10. Het tarief van de accijns op **rooktabak** per kilogram wordt in april 2023 verhoogd met € 55,73 en in april 2024 met € 50,34.
- De accijns op **sigaren** bedraagt momenteel 9% van de kleinhandelsprijs en wordt in 2023 en 2024 telkens met 1%-punt verhoogd.

### 5.11.3 BPM en MRB

De **bpm-vrijstelling voor bestelauto's** voor ondernemers wordt per 1 januari 2025 afgeschaft. De grondslag van de bpm voor bestelauto's is momenteel de netto cataloguswaarde. Dit wordt gewijzigd naar CO<sub>2</sub>-uitstoot, waardoor de vrijstelling voor emissievrije bestelauto's blijft bestaan. Hiermee wordt de grondslag in de bpm voor bestelauto's gelijkgetrokken met die voor personenauto's.

#### 5.11.1 Kansspelbelasting

Het tarief van de **kansspelbelasting** wordt met ingang van 2023 **verhoogd** met 0,5% tot 29,5%.

#### 5.11.2 Voorwaardelijke verhoging cijnstarief Mijnbouwwet

Het kabinet stelt een solidariteitsheffing voor door middel van een tijdelijke verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet, om met de opbrengsten daarvan burgers te compenseren voor de sterk gestegen energieprijzen. Dit wordt vormgegeven door de introductie van een tijdelijk cijnstarief van 65% voor dat deel van de omzet die behaald is met de verkoop van aardgas tegen een prijs hoger dan € 0,50 per m<sup>3</sup> aardgas in de jaren 2023 of 2024, voor zowel de landzijde als de zeezijde. Volgens de nu voorgestelde regeling mag de vergunninghouder daarbij uitgaan van de gemiddelde gasprijs gedurende het jaar. Die wordt berekend door de omzet van een vergunninghouder te delen door het in het vergunningsgebied gewonnen aantal eenheden aardgas. Het resultaat uit hedgecontracten – waarbij risico's op marktprijschommelingen voor langere perioden zijn afgedekt – wordt meegenomen bij de berekening van de cijns. Voor de omzet die is behaald met een gemiddelde prijs tot en met € 0,50 per m<sup>3</sup> blijft het reeds bestaande tarief van toepassing. De voorgestelde wijziging zal niet gaan gelden voor vier concessies die voor 1965 zijn verleend.

## 5.12 Andere fiscale ontwikkelingen

Er zijn nog enkele andere relevante (fiscale) ontwikkelingen, die geen onderdeel zijn van het pakket Belastingplan 2023. Hierna behandelen wij een aantal daarvan kort.

### 5.12.1 Aanpak constructies en geëvalueerde regelingen, onder andere de bedrijfsopvolgingsregelingen

Het kabinet kondigt aan dat het zich de komende jaren zal inzetten om opmerkelijke belastingconstructies en negatief geëvalueerde fiscale regelingen aan te pakken met een taakstellende opdracht, oplopend tot structureel € 550 miljoen. Daarbij zal onder meer worden gekeken naar verhuurd vastgoed in de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR). Eind dit jaar of in de eerste helft van volgend jaar komt het kabinet met een kabinetsreactie op de evaluatie van de BOR en de doorschuifregeling (DSR). De uitwerking daarvan zal waarschijnlijk terechtkomen in het Belastingplan 2024. Uit de Miljoenennota blijkt dat de maatregelen pas vanaf 2024 opbrengst zullen opleveren. Dat lijkt te impliceren dat de maatregelen, bijvoorbeeld een

eventuele versoering van de BOR en de DSR, pas vanaf 1 januari 2024 zullen ingaan. Of dat ook daadwerkelijk allemaal gaat plaatsvinden, moet worden gezien.

### 5.12.2 Aanpassing fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen

Van 29 maart tot en met 26 april 2021 liep de [internetconsultatie](#) over het wetsvoorstel Wet aanpassing fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen. De bedoeling van het wetsvoorstel is om bepaalde rechtsvormen anders te kwalificeren dan voorheen. De reden hiervoor is dat het huidige kwalificatiebeleid vaak internationale mismatches veroorzaakt. Als gevolg van de voorgestelde wijzigingen worden echter ook zuiver binnenlandse situaties geraakt waarin geen sprake is van mismatches. Dit speelt met name bij zogenoemde open commanditaire vennootschappen (open cv's) en fondsen voor gemene rekening. Open cv's worden per definitie transparant. Of fondsen voor gemene rekening onder de nieuwe regels open of besloten worden, hangt af van de nieuwe wettelijke criteria die dan zullen gaan gelden. Dit kan bijvoorbeeld gevolgen hebben voor bestaande beleggingsstructuren waarin een fonds de status van fiscale beleggingsinstelling (fbi) heeft, of voor structuren die zijn opgezet in verband met de inwerkingtreding van het UBO-register of om beleggingsvermogen vanuit box 3 in box 2 te beleggen. Het consultatievoorstel heeft dan ook een brede impact, met mogelijk ingrijpende gevolgen. Indien een rechtsvorm anders gekwalificeerd wordt, zal dat in beginsel leiden tot het afrekenen van de fiscale claims. Overgangsrecht biedt echter mogelijkheden om afrekening te voorkomen.

Het was de bedoeling dat het wetsvoorstel onderdeel zou uitmaken van het pakket Belastingplan 2022 met een beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2022. Gezien de vele inhoudelijke reacties tijdens de internetconsultatie heeft de staatssecretaris van Financiën echter besloten hiervan af te wijken om te kijken waar en in hoeverre recht kan worden gedaan aan de tijdens de internetconsultatie geuite zorgen. De aanvankelijk voorgenomen aanpassing van de definitie van fondsen voor gemene rekening zal daarbij geen onderdeel uitmaken van het wetsvoorstel, maar later worden gezien in een breder kader.

### 5.12.3 Pillar 2

Op 20 december 2021 heeft de OESO de Global Anti-Base Erosion ('GloBE') Model Rules gepubliceerd, ook wel bekend als [Pillar 2](#). Deze modelregels maken deel uit van het zogenoemde BEPS 2.0-project en bieden overheden een sjabloon voor het implementeren van de Pillar 2-overeenkomst die in oktober 2021 werd bereikt door 137 jurisdicties in het OESO/G20 BEPS Inclusive Framework. De GloBE-regels hebben tot doel een wereldwijde minimumbelasting van 15% op te leggen aan multinationale ondernemingen met een omzet van € 750 miljoen of meer. Op 22 december 2021 heeft de Europese Commissie een voorstel voor een [EU-richtlijn](#) gepubliceerd om Pillar 2 in EU-wetgeving op te nemen. De richtlijn weerspiegelt over het algemeen de OESO-modelregels, maar heeft een bredere reikwijdte die ook grote concerns omvat die slechts in één EU-lidstaat zijn gevestigd (zuiver binnenlandse situaties). De voorgestelde richtlijn verduidelijkt ook de interactie tussen de Pillar 2 Income Inclusion Rule (IIR) en de bestaande EU-wetgeving voor 'controlled foreign companies' (CFC's). De EU-lidstaten moeten nog overeenstemming bereiken over de richtlijn, naar verwachting zal deze per 2024 worden geïmplementeerd. Nederland heeft met Frankrijk, Duitsland, Italië en Spanje op 9 september 2022 in een gezamenlijke verklaring de wens benadrukt om een akkoord te bereiken binnen de Europese Unie en daarmee de inzet van Nederland onderstreept om de richtlijn tijdig te implementeren. Op 24 oktober 2022 is een conceptwetsvoorstel in [consultatie](#) gebracht dat als basis kan dienen voor het definitieve wetsvoorstel.

### 5.12.4 Richtlijn tegen misbruik van shell-entiteiten

Op 22 december 2021 heeft de Europese Commissie een [voorstel voor een richtlijn](#) gepubliceerd gericht op de aanpak van 'shell entities and arrangements' voor belastingdoeleinden. Dit voorstel vloeit voort uit de door de Europese Commissie op 18 mei 2021 uitgebrachte communicatie 'Belastingheffing van ondernemingen in de 21e eeuw'. De richtlijn voorziet in een aanpassing van de Anti-Tax Avoidance Directive (ATAD) en de Bijstandsrichtlijn. De richtlijn wordt ook wel aangeduid als ATAD3 en zet een aantal kenmerken uiteen (zogenoemde gateways) om entiteiten aan te wijzen die niet voldoende 'substance' hebben. Entiteiten die aan alle drie de gateways voldoen en geen gebruik kunnen maken van een uitzondering of vrijstelling worden gezien als entiteiten met een hoog risico en moeten melding maken over hun substance in hun jaarlijkse aangifte. Entiteiten die niet voldoen aan alle in de richtlijn vermelde

substance-eisen worden geacht 'shell-entiteiten' (ook wel bekend als 'doorstroomvennootschappen') te zijn. Aan dit soort entiteiten zullen diverse belastingvoordelen voortvloeiend uit richtlijnen en belastingverdragen worden geweigerd, tenzij zij in staat zijn dit vermoeden te weerleggen. De data die worden gemeld door entiteiten die onder het bereik van de richtlijn vallen zullen automatisch worden uitgewisseld tussen de lidstaten en kunnen onderhevig zijn aan fiscale controles.

### *5.12.5 Wetsvoorstel implementatie EU-richtlijn gegevensuitwisseling digitale platformeconomie (DAC7)*

Op 23 maart 2022 heeft staatssecretaris Van Rij van Financiën het [wetsvoorstel](#) van de Wet implementatie EU-richtlijn gegevensuitwisseling digitale platformeconomie aangeboden aan de Tweede Kamer. Dit wetsvoorstel regelt onder andere de introductie van een rapportageverplichting voor digitale platformexploitanten om informatie over bepaalde gebruikers ('verkopers') op hun platform te verstrekken aan de Belastingdienst. Deze verplichting vloeit voort uit Richtlijn EU 2021/514 ('DAC7') en geldt voor het eerst voor boekjaren vanaf 1 januari 2023, met de eerste rapportagedeadline op 31 januari 2024.

### *5.12.6 Implementatie Richtlijn inzake public Country-by-Country Reporting*

Op 21 december 2021 is een EU-richtlijn in werking getreden voor de openbaarmaking door bepaalde ondernemingen en bijkantoren van informatie over de winstbelasting. De EU-lidstaten moeten deze richtlijn uiterlijk op 22 juni 2023 geïmplementeerd hebben. Het Nederlandse implementatiewetsvoorstel is op 1 juli 2022 ingediend bij Tweede Kamer in de vorm van een wijziging van Boek 2 BW.

Vervolgens moeten uiterlijk op 22 juni 2024 de nationale regels in werking treden die dan moeten gaan gelden voor boekjaren die starten op of na 22 juni 2024. De richtlijn verplicht onder andere de uiteindelijke moederonderneming van multinationals met ten minste € 750 miljoen geconsolideerde inkomsten alsook op zichzelf staande ondernemingen met ten minste € 750 miljoen inkomsten ertoe jaarlijks een afzonderlijk verslag inzake de winstbelasting op te stellen en openbaar te maken.

### *5.12.7 Tijdelijke solidariteitsbijdrage fossiele sector (2022)*

De Europese Commissie heeft op 14 september 2022 een noodplan ontvouwd om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de energiecrisis. In het kader daarvan heeft de Commissie een verordening voorgesteld, waarin onder andere een verplichte tijdelijke solidariteitsbijdrage is opgenomen voor het belasten van overwinsten in de olie-, gas-, kolen- en raffinaderijsector in de EU. Deze heffing zou naar verwachting ongeveer € 25 miljard moeten opleveren. Als belastingplichtigen worden de EU-vennootschappen of vaste inrichtingen in de olie-, gas-, kolen- en raffinaderijsector gezien waarvan de omzet voor ten minste 75% uit deze sector komt. De heffing zou moeten plaatsvinden door de lidstaten naast de al bestaande heffingen en zou alleen moeten zien op overwinsten behaald in 2022.

Om deze maatregel in Nederland te implementeren, heeft staatssecretaris van Financiën Van Rij op 1 november 2022 het [wetsvoorstel Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage](#) aan de Tweede Kamer aangeboden. Het gaat om zo'n veertig bedrijven die in 2022 bovengemiddeld veel winst hebben gemaakt door de hoge energieprijzen. De overwinst in 2022 waarover de solidariteitsbijdrage is verschuldigd, is gedefinieerd als de belastbare winst voor de vennootschapsbelasting (Vpb) in het boekjaar dat aanvangt in 2022 voor zover die winst meer bedraagt dan 120% van het gemiddelde van de belastbare Vpb-winst over de vier voorafgaande boekjaren. Het tarief bedraagt 33%. De solidariteitsbijdrage geldt alleen voor 2022. Voor 2023 en 2024 is gekozen voor een tijdelijke verhoging van de cijns in de Mijnbouwwet, zie onderdeel [5.11.4](#).

### *5.12.8 Afschaffen verhuurderheffing*

Op 7 oktober 2022 heeft de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening het wetsvoorstel om de verhuurderheffing per 1 januari 2023 af te schaffen ingediend bij de Tweede Kamer. Door het afschaffen van de verhuurderheffing worden de lasten voor corporaties structureel met circa € 1,7 miljard per jaar verlaagd. Woningcorporaties krijgen daardoor meer investeringsruimte om te kunnen doen waarvoor ze zijn opgericht: meer nieuwe betaalbare woningen bouwen, versnelde verduurzaming van de woningvoorraad en zorgen voor lagere woonlasten.





Meijburg & Co  
Tax & Legal

[www.meijburg.nl](http://www.meijburg.nl)

*De in deze publicatie opgenomen informatie is van algemene aard en heeft geen betrekking op de specifieke omstandigheden van een bepaald individu of een bepaalde entiteit. Hoewel bij de totstandkoming van deze publicatie de grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht, kunnen wij niet garanderen dat de daarin opgenomen informatie op de datum van ontvangst juist en volledig is of dat in de toekomst zal blijven. Op grond van deze informatie dient geen actie ondernomen te worden zonder adequate professionele advisering na een grondig onderzoek van de specifiek van toepassing zijnde situatie.*